

Tillæg nr. I til MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget på
Hovborgvej 91
7200 Grindsted

I henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015
om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Godkendt den 21. maj 2016

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Klaudi Andresen
Direkte tlf. 7994 7413
E-mail: klan@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 74.384-16

Sagsnr. 16-2080

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR, DER BORTFALDER I MILJØGODKENDELSEN FRA DEN 14. NOVEMBER 2014	8
5	NYE VILKÅR	9
5.1	ÅRSPRODUKTION	9
5.2	DRIFT OG INDRETNING	9
5.3	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	10
5.4	LUGT	10
5.5	UDBRINGNINGSAREALER	11
6	KLAGEVEJLEDNING	11
7	OFFENTLIGGØRELSE	12
8	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
8.1	BELIGGENHED	13
8.2	AFSTANDSKRAV	13
8.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	13
8.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	13
8.5	INDRETNING	14
8.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	18
8.7	AFFALD	19
8.8	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	19
8.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	19
8.10	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	21
8.11	LUGT	21
8.12	STØJ	25
8.13	STØV	25
8.14	SKADEDYR	25
8.15	DØDE DYR	26
8.16	LYS	26
8.17	TRANSPORT	26
8.18	SPILDEVAND	29
8.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	29
8.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	30
8.21	AREALER OG HARMONI	35
8.22	KG N OG P TILFØRT UDBRINGNINGSAREALERNE	39
8.23	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE	40
8.1	NITRAT TIL GRUNDVAND	44
8.2	FOSFOR	45
8.3	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	47
8.4	UDBRINGNINGSAREALER – ØVRIGE FORHOLD	48
8.5	VURDERING AF 3. MANDSAREALER	49
8.6	BAT - AMMONIAK	50
8.7	BAT - NITRAT	50
8.8	BAT - FOSFOR	51
8.9	BAT – FODRINGSSTRATEGI	51

8.10	BAT - MANAGEMENT	51
8.11	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI	51
8.12	BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	51
8.13	BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	51
8.14	SAMLET BAT-VURDERING	51
9	EGENKONTROL.....	52
10	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	52
11	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	52
12	NABO- / PARTSHØRING	52
13	SAMLET VURDERING	54
14	BILAG 1 – OML-BEREGNING	56
15	BILAG 2. KRAV TIL NY INDKØRSEL.....	59

I Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af kvægholdet på Hovborgvej 91, 7200 Grindsted i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ansøger:	Harehedegård Mælkeproduktion Aps, Hovborgvej 91, 7200 Grindsted. Tlf. 41883291. harehedegaard@gmail.com
Kontaktperson:	Karsten Kristensen, Hovborgvej 91, 7200 Grindsted. Tlf. 20338410
Husdyrbrugets navn og adresse:	Harehedegård Mælkeproduktion Aps, Hovborgvej 91, 7200 Grindsted.
Ejerlav og matrikel nr:	Tofterup By, V. Starup, 3i Nr. Starup By, V. Starup, 12i, 5l, 7c, 8e og 8a
Virksomhedens art:	Mælkeproduktion
Ejendomsnummer:	5730114593
CHR-nummer:	46556
CVR-nummer:	34048177
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Konsulent	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning, Jakob Altenborg, Frellingvej 27, 8560 Kolind, Tlf. 26259791. E-mail: jakob@miljoeognatur.dk
Udkast i nabohøring:	25. april 2016
Godkendelsesdato:	21. maj 2016

2.2 Baggrund og historik

Harehedegård Mælkeproduktion Aps har søgt om tillæg til miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen på Hovborgvej 91, 7200 Grindsted. Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 12. februar 2016.

Tidligere godkendelser:

- Den 28. september 2010 fik Hovborgvej 91 en § 12 miljøgodkendelse til et kvægbrug svarende til 785,08 DE.
- Den 23. februar 2012 har Hovborgvej 91 fået en §19e tilladelse, der omfatter ændring af et maskinhus på 846 m² til velfærdsafdeling, opsamlingsplads, nykælvere og syge dyr.
- Den 22. august 2013 har Hovborgvej 91 fået en §19a tilladelse, der omfatter to nye plansiloer på 2.880 m².
- Den 14. november 2014 fik Hovborgvej 91 en ny § 12 miljøgodkendelse til et kvægbrug svarende til 1.047,29 DE.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger. Denne miljøgodkendelse er udarbejdet ud fra ansøgning nummer 84.83 I version 3.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Hovborgvej 91, 7200 Grindsted kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i "Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug", herefter benævnt husdyrloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 5.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tillæg til miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Udvidelse og ændring af malkeproduktion fra 1.047,29 DE til 1.493 DE i eksisterende stalde.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Intern høring i Varde Kommune angående ny indkørsel
- Nabo- og partshøring ved berørte naboer og parter i sagen.

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i husdyrloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg og arealer:

4 Vilkår, der bortfalder i miljøgodkendelsen fra den 14. november 2014

4.1.a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold på 1.047,27 dyreenheder (DE), der består af 555 malkekøer, tung race (12.500 kg mælk), 191 kvier, tung race (5-14 mdr.), 95 kvier, tung race (20-25 mdr.), 110 småkalve (0-5 mdr.) og 280 producerede tyrekalve (40-60 kg). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.5.a. I kostalden (bygning 1 på figur 4) skal der være etableret skraber på gangarealet.

4.5.b. I kostalden (bygning 1 på figur 4) skal der hver dag skrubes hver fjerde time.

4.5.c. Tværgange i kostalden (bygning 1 på figur 4), som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.

4.5.d. Skraberne i kostalden (bygning 1 på figur 4) skal være forsynet med timer.

4.5.e. Skraberne i kostalden (bygning 1 på figur 4) skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

4.5.f. I den del af kviestalden (bygning 2 på figur 4), der er indrettet som sengestald med spalter), skal der på 52 % af gangarealet være etableret skraber.

4.5.g. I den del af kviestalden (bygning 2 på figur 4), der er indrettet som sengestald med spalter), skal 52 % af spaltearealet hver dag skrubes hver fjerde time.

4.5.h. Tværgange i den del af kviestalden (bygning 2 på figur 4), der er indrettet som sengestald med spalter), som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.

4.5.i. Skraberne i den del af kviestalden (bygning 2 på figur 4), der er indrettet som sengestald med spalter), skal være forsynet med timer.

4.5.j. Skraberne i den del af kviestalden (bygning 2 på figur 4), der er indrettet som sengestald med spalter, skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

4.5.k. Den samlede foderration til malkekøer må i gennemsnit maksimalt indeholde 170,5 gram råprotein pr. foderenhed (FE) på årsbasis.

4.5.l. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein pr. FE i foderet.

4.5.m. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.

4.5.n. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.

4.5.o. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.11.b. Hvis indkørsel over for Hovborgvej 92 ikke er lukket senest den 1-1-16, skal det areal, der er vist med brunt på figur 40, asfalteres senest den 1-1-16. Vejen skal etableres således, at der ikke løber vand ud på Hovborgvej.

4.17.a. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til Varde Kommune.

4.17.g. Der skal ud over de til enhver tid gældende regler, etableres mindst 14,0 % af harmoniarealet med roer, græs eller græsefterafgrøder.

4.17.h. Lavbundsarealer i mark 10-0, 21-0, 21-2, 123-0, 41-0 og 41-1 må ikke være dræned. Se figur 19 og 20.

5 Nye vilkår

5.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold / årsproduktion bestående af 915 malkekøer (stor race, 12.500 kg mælk), 15 kvier (23-24 mdr.), 145 småkalve (0-4 mdr.) og 450 tyrekalve (40-60 kg). Det svarer til 1.493,08 DE. Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).
- b. Inden besætningen på Hovborgvej 91 udvides til over 1.277 DE, skal Hovborgvej 91 have tilladelse til at bygge en ny gylletank på 3.000 m³. Alternativt kan der lejes opbevaringskapacitet svarende til 3.000 m³.
- c. Inden besætningen på Hovborgvej 91 udvides til over 1.324,58 DE, skal Hovborgvej 91 have godkendt 3. mandsarealer, der kan modtage husdyrgødning svarende til 817 DE.

5.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af tillæg til miljøgodkendelsens vilkår.
- b. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat.
- c. Hegnet mellem den ny indkørsel og indkørsel vist på figur 14, skal klippes, så det er nemmere at orientere sig, når man kører ud fra de to indkørsler. Se figur 13.
- d. Ny indkørsel vist på figur 12 skal være etableret efter de krav, der er stillet i bilag 2.
- e. Areal, der er vist med rødt på figur 26, skal asfalteres senest den 1. september 2016.
- f. Beholder til restvand på figur 26 skal overdækkes. Den bedste løsning er at overdække beholderen med beton. Vælges en anden løsning, skal Varde Kommune først godkende denne løsning, før den etableres.

- g. På område vist med brun på figur 26 skal der etableres en 2 m høj vold senest 1. september 2016.

5.3 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Græsmarksafgrøder skal udgøre over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt.
- b. Gylletank 1, 2 og 3 på figur 5 skal have fast overdækning i form af telt med indvendigt skørt.
- c. Åbningen i teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af husdyrgødning.
- d. Såfremt en skade på den faste overdækning ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skaden er opstået. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- e. I kostald 1 og 2 på figur 5 skal der være etableret skraber på gangarealet.
- f. I kostald 1 og 2 på figur 5 skal gangarealet hver dag skrubes mindst hver fjerde time.
- g. Tværgange i kostald 1 og 2 på figur 5, som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.
- h. Skraberne i kostald 1 og 2 på figur 5 skal være forsynet med timer.
- i. Skraberne i kostald 1 og 2 på figur 5 skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

5.4 Lugt

- a. Kostald 1 og kostald 2 skal ændres fra naturlig ventilation til undertryksventilation. Det betyder at åbningen i kippen lukkes og der i stedet etableres udsugningsenheder.
- b. Udsugningsenhederne skal placeres som vist på figur 2.
- c. Der skal etableres miljøkryds (ensretter) i alle udsugningsenheder i kostald 1 og 2. Miljøkryds/ensretter skal opfylde krav i "Rapport over rekvireret opgave nr. 92-22" fra Statens Jordbrugstekniske Forsøg. Figur 7 viser et billede af et miljøkryds/ensretter.
- d. Med undtagelse af porte og døre skal alle åbninger i kostald 1 og 2 lukkes. Dette gælder også åbninger under spalterne. I stedet skal der etableres 96 indsugningsventiler. Figur 3 og 4 viser hvor indsugningsventilerne kan placeres.
- e. Det areal hvorfra der indsuges luft til kostald 1 og 2 må højst være 192 m².
- f. Arealet af indblæsningsenheder skal reguleres automatisk i kostald 1 og 2, således at der altid er et undertryk på mindst 5 pascal i staldene.
- g. Porte i kostald 1 og 2 må højst være åbne i 5 minutter hver dag. Desuden må begge porte i kostald 1 og 2 ikke være åbne på samme tid.

h. På område vist med rødt på figur 10 må der ikke opstaldes dyr.

5.5 Udbringningsarealer

- a. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af tillæg til miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til Varde Kommune.
- b. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer svarende til 2,29 DE/ha.
- c. Lavbundsarealer i mark 10, 21, 21-2, 123, 23-1, 41-0 og 41-1 må ikke være drænede. Se figur 23 og 24
- d. Der skal ud over de til enhver tid gældende regler, etableres mindst 1,0 % af harmoniarealet med roer, græs eller græsefterafgrøder.

6 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over tillæg til miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Natur og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget af Natur- og Miljøklagenævnet senest den 22. juni 2016 kl. 23.59 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nmkn@nmkn.dk eller tlf. 7254 1101.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

7 Offentliggørelse

Tillæg til miljøgodkendelsen vil være offentliggjort på Varde Kommunes hjemmeside fra den 25. maj til den 22. juni 2016.

Se: www.vardekommune.dk/afgoerelser (se under "Miljøgodkendelser")

På Varde Kommunes vegne den 21. maj 2016

Klaudi Andresen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Konsulent Jakob Altenborg, E-mail: jakob@miljoeognatur.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, I, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

8 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

8.1 Beliggenhed

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.2 Afstandskrav

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.3 Landskab og kulturmiljø

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Husdyrhold og drift

8.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses godkendt dyrehold før udvidelsen. Tabel 2 viser ansøgt dyrehold.

Dyreart	Før 2010		Godkendt den 28-9-10		Godkendt den 14-11-14	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko, tung race	250	333,64	420	560,54		
Malkekøer, tung race 12.500 kg mælk					555	885,27
Ammeko (400- 600 kg) 9 mdr. udegående	4	2,5	4	2,5		
Kvier/stude, tung race (6 mdr-25 mdr)	196	99,63	360	182,99		
Kvier (5-14 mdr.)					191	72,63
Kvier (20-25 mdr.)					95	56,95
Småkalve, tung race 0-65 kg	54	13,23	130	35,13		
Småkalve, tung race, (0-5 mdr.)					110	28,78
Ungtyr, tung race (220- 440 kg)	125	31,25				
Tyrekalf, tung race, 45-65 kg	125	14,71	240	3,92		
Tyrekalve, tung race, (40-60 kg).					280	3,66
I alt		494,96		785,08		1.047,29

Tabel 1: Antal dyr før udvidelsen.

Dyreart	Ansøgt dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race 12.500 kg mælk	915	1.441,64
Kvier, tung race (23 -24 mdr.)	15	8,83
Småkalve, tung race (0-4 mdr.)	145	36,74
Tyrekalv, tung race, (40-60 kg)	450	5,88
I alt		1.493,08

Tabel 2: Antal dyr efter udvidelsen.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

8.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger med dyr fremgår af figur 1 og 5.

Figur 1. Oversigt over bygninger med dyr.

Kostald 1

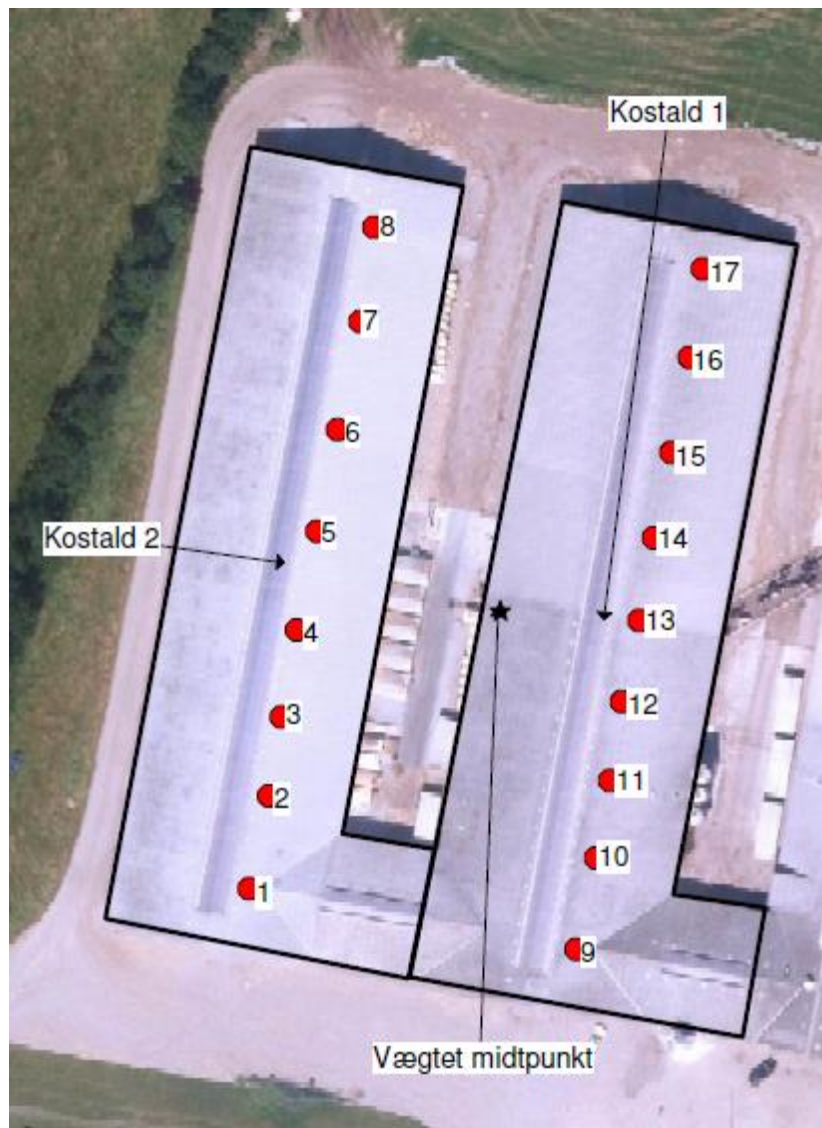
460 malkekøer opstaldet i sengestald med spalter (kanal, bagskyl og ringkanal).

15 malkekøer er opstaldet på dybstrøelse. Stalden ændres fra naturlig ventilation til mekanisk undertryksventilation. Placering af ventilatorer i kostald 1 er vist på figur 2. Placering af indblæsningsenheder er vist på figur 3.

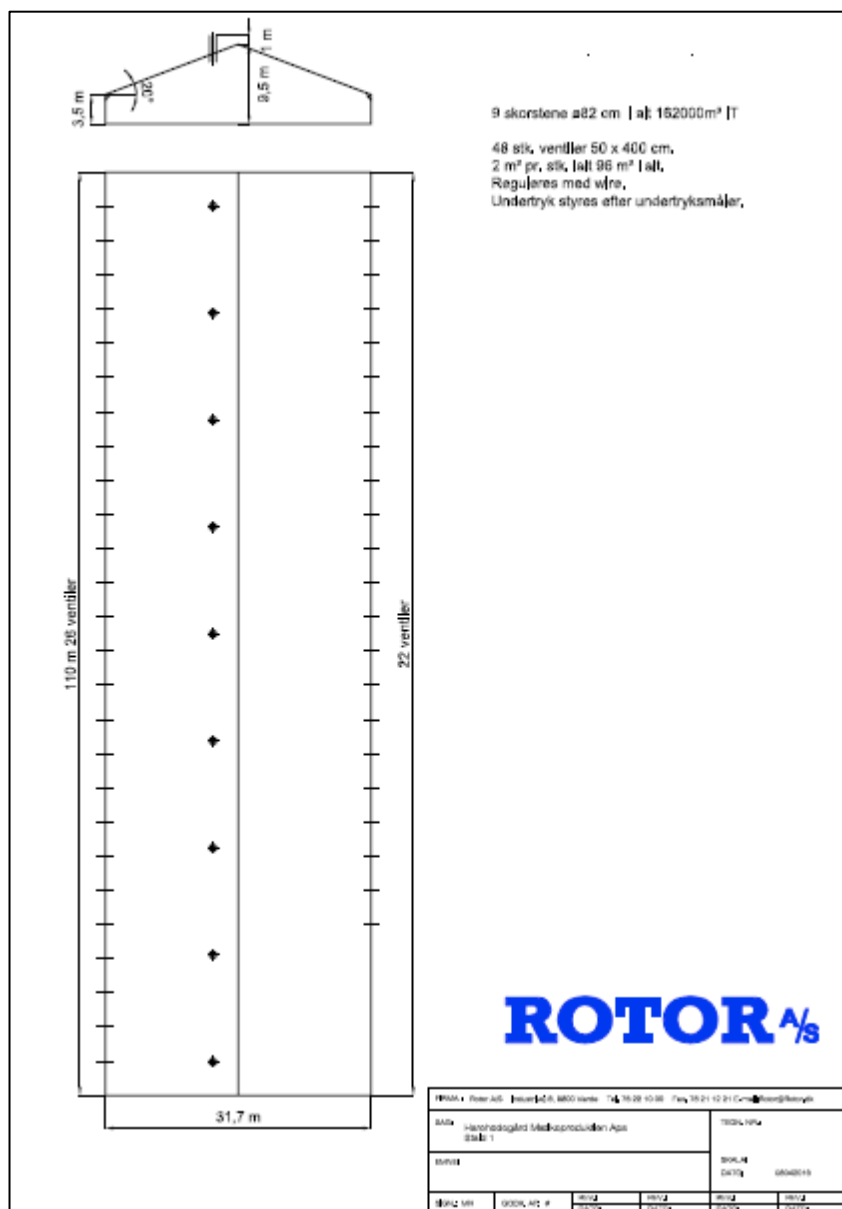
Kostald 2

400 malkekøer er opstaldet i sengestald med spalter (kanal, bagskyl og ringkanal).

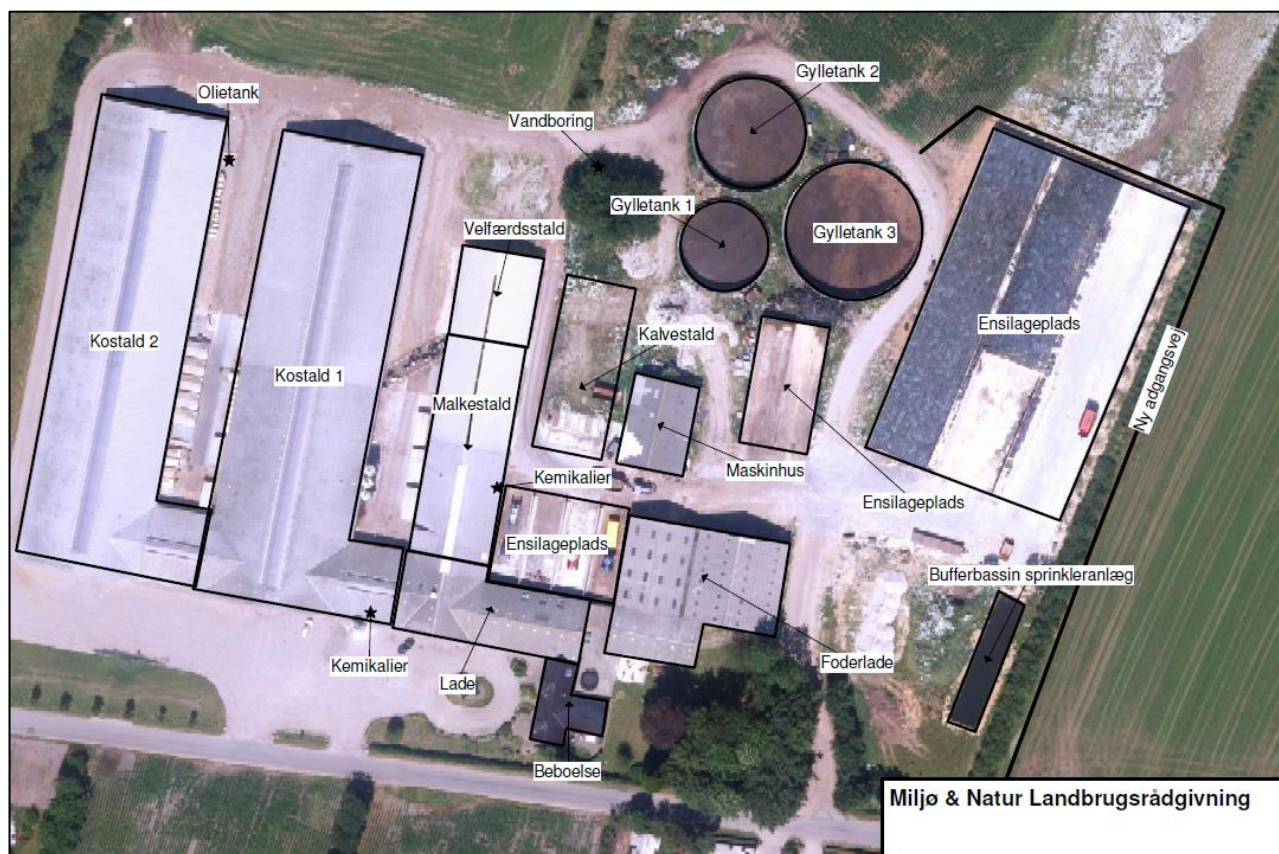
15 kvier (23-24 mdr.) er opstaldet på dybstrøelse. Stalden ændres fra naturlig ventilation til mekanisk undertryksventilation. Placering af ventilatorer er vist på figur 2. Placering af indblæsningsenheder er vist på figur 4.

Figur 2. Røde prikker viser placering af ventilatorer.

Figur 3. Placering af indsugningsventiler i kostald I.

Figur 5. Oversigt over bygninger på Hovborgvej 91.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

8.6 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 3.

	Før 2010 (mængde/ år)	Godkendt den 14-11-14 (mængde/år)	Efter udvidelse	Ændring (mængde/ år)	Ændring % i forhold til 2014
Elforbrug (kWh)	250.000	450.000	650.000	200.000	45
Vandforbrug (m3, stalde)	9.810	38.000	38.000	0	0
Olieforbrug (l)	40.000	83.000	83.000	0	0

Tabel 3: Energi- og vandforbrug.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive etableret mekanisk ventilation i kostaldene, hvilket medfører et større energiforbrug. Der vil blive anvendt frekvensstyret ventilation.

Der anvendes varmegenindvinding fra mælk, varmen anvendes til brugsvand og frostsikring.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

8.7 Affald

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.8 Oplag af diesel- og fyringsolie

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Hovborgvej 91 forventes at stige til 25.689 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at stige til 1.148 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 4.

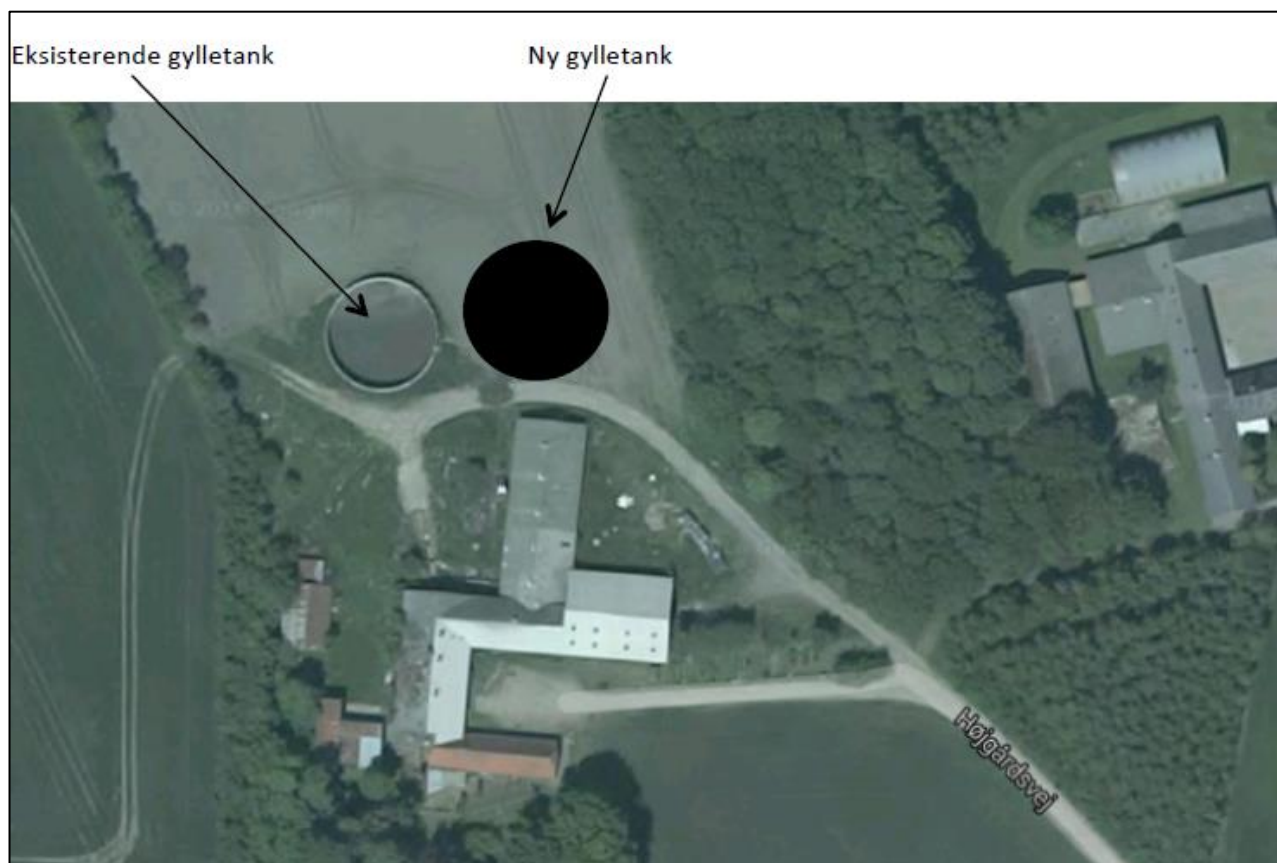
Husdyrgødning	Før udvidelsen 2015 (m³)	Ansøgt (m³)	Ændring (m³)
Gylle	17.237	26.364	+ 9.127
Sparet regnvand		- 675	- 675
Ekstra tilløb	1.120		- 1.120
Flydende husdyrgødning i alt	18.361	25.689	+ 7.328
Fast husdyrgødning i alt	1.947	1.148	- 799

Tabel 4. Årlig produktion af husdyrgødning på Hovborgvej 91 før og efter udvidelsen.

Debelvej 53 og Hovborgvej 91 drives sammen. På Debelvej 53 vil der være en produktion af flydende husdyrgødning på 4.054 m³. I alt bliver der en produktion på 29.743 m³. Krav til opbevaringskapacitet: 22.307 m³. For at opfylde kravet til opbevaringskapacitet bygges en ny gyllebeholder på 3.000 m³. Man har endnu ikke besluttet hvor den skal ligge. Men i første omgang har man tænkt at placere den på Højgårdsvej 5. Se figur 6.

Der søges om en selvstændig tilladelse til den nye gyllebeholder. Der stilles følgende vilkår:

Inden besætningen på Hovborgvej 91 udvides til over 1.277 DE, skal Hovborgvej 91 have tilladelse til at bygge en ny gylletank på 3.000 m³. Alternativt kan der lejes opbevaringskapacitet svarende til 3.000 m³.

Figur 6. Placering af ny gyllebeholder på Højgårdsvej 5.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 23.036 m³, svarende til 9,3 måneders opbevaringskapacitet.

Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 5.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Opførselsår/10 års beholderkontrol
Gylletank 1, Hovborgvej 91	1.479	1.479	/2011
Gylletank 2, Hovborgvej 91	2.300	2.300	/2011
Gylletank 3, Hovborgvej 91	3.300	3.300	/2012
Gylletank, Tofterup Markvej 1	287	287	/2013
Gylletank, Debelvej 53	1.000	1.000	/2011
Gylletank, Debelvej 53	3.000	3.000	/2011
Gyllekanaler, Hovborgvej 91	2.000	2.000	
Cirka			
Gylletank, Tingvejen 278		3.000	2005/
Gylletank, Tingvejen 278		1.350	1990/2011
Højgårdsvej 5		1.530	1992/2013
Højgårdsvej 10		790	1991/2013
Højgårdsvej 5 - ny		3.000	
I alt	13.366	23.036	

Tabel 5. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Varde Kommune har ikke registreret at der er udført beholderkontrol på gylletank fra 2005 på Tingvejen 278. Varde Kommune kontakter Tingvej 278 og sørger for at tanken bliver kontrolleret.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på både på møddingsplads og som kompost i markstak. Møddingspladsen ligger på Debelvej 53.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

8.10 Ensilage- og foderopbevaring

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

8.11 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* er geneafstand til nærmeste beboelse, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone ikke overholdt. Se tabel 6. Ansøger har i stedet valgt at udarbejde en såkaldt OML-beregning. Se bilag 1.

I ”Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug” bilag 3 afsnit b står følgende:

Miljøstyrelsens lugtmodel kan ændres på baggrund af ny viden, og den standardiserede spredningsmodel kan efter ansøgers ønske helt generelt erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (udarbejdet af Aarhus Universitet). En alternativ konkret spredningsberegning kan kun foretages i forhold til FMK-modellen ved meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis.

Ansøger ønsker at ændre staldens indretning fra naturlig ventilation til mekanisk ventilation med miljøkryds/ensretter. Varde Kommune vurderer, at det er en væsentlig ændring i forhold til den normale ventilation af en kvægstald.

Ansøger oplyser at der vil blive etableret 17 udsugningsenheder, der hver har en kapacitet på 18.000 m³/time. Alle åbninger i siden på kostald 1 og 2 bliver muret til, og der etableres i stedet 96 indsugningsventiler med et maksimalt areal på 192 m². Det svarer til 6,3 cm²/m³ luft. For at sikre at der altid er et passende undertryk i stalden styres indsugningsenhederne via en undertryksmåler. Porte i staldene vil højst være åbne i 5 minutter. Udsugningsenhederne bliver indrettet med miljøkryds. Se figur 7.

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
– Hovborgvej 88	0	NY	188,70	103,92	150,96	84,40	135,29	Nej	Nej
Kalve		NY	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Nej	Ja
		FMK	0,00	12,32	0,00	12,32	0,00	Nej	Ja
+ Kostald 2		NY	49,10	0,00	39,28	0,00	123,33	Nej	Ja
		FMK	99,47	49,40	99,47	49,40	123,33	Nej	Ja
+ Kostald 1		NY	166,30	72,38	133,04	57,90	132,40	Nej	Nej
		FMK	145,93	117,75	145,93	117,75	132,40	Nej	Nej
+ Tyrekalve - nudrift		NY	166,30	72,71	133,04	58,17	132,40	Nej	Nej
		FMK	145,93	117,92	145,93	117,92	132,40	Nej	Nej
+ Velfærdsstald		NY	181,82	80,21	145,46	64,16	134,27	Nej	Nej
		FMK	149,18	121,43	149,18	121,43	134,27	Nej	Nej
+ Kalvestald		NY	188,70	91,99	150,96	73,59	135,29	Nej	Nej
		FMK	150,57	126,08	150,57	126,08	135,29	Ja	Ja
+ Nudrift ungtyre		NY	188,70	103,92	150,96	84,40	135,29	Nej	Nej
		FMK	150,57	130,10	150,57	130,10	135,29	Ja	Ja
– Hovborgvej 83	0	NY	597,37	437,75	597,37	437,75	571,34	Nej	Nej
Kostald 2		NY	244,72	43,74	244,72	43,74	543,67	Nej	Ja
		FMK	176,83	85,04	176,83	85,04	543,67	Ja	Ja
+ Kalve		NY	244,72	47,08	244,72	47,08	543,67	Nej	Ja
		FMK	176,83	87,82	176,83	87,82	543,67	Ja	Ja
+ Kostald 1		NY	560,35	350,72	560,35	350,72	567,22	Nej	Ja
		FMK	259,41	209,31	259,41	209,31	567,22	Ja	Ja
+ Tyrekalve - nudrift		NY	560,35	351,84	560,35	351,84	567,22	Nej	Ja
		FMK	259,41	209,62	259,41	209,62	567,22	Ja	Ja
+ Velfærdsstald		NY	586,26	375,55	586,26	375,55	569,85	Nej	Nej
		FMK	265,19	215,85	265,19	215,85	569,85	Ja	Ja
+ Kalvestald		NY	597,37	408,34	597,37	408,34	571,34	Nej	Nej
		FMK	267,67	224,13	267,67	224,13	571,34	Ja	Ja
+ Nudrift ungtyre		NY	597,37	437,75	597,37	437,75	571,34	Nej	Nej
		FMK	267,67	231,27	267,67	231,27	571,34	Ja	Ja
– Nr. Starup By, V. Starup	0	NY	812,79	626,46	812,79	626,46	571,40	Nej	Nej
Kostald 2		NY	369,97	83,51	369,97	83,51	543,71	Nej	Ja
		FMK	314,56	151,29	314,56	151,29	543,71	Nej	Ja
+ Kalve		NY	369,97	89,97	369,97	89,97	543,71	Nej	Ja
		FMK	314,56	156,22	314,56	156,22	543,71	Nej	Ja
+ Kostald 1		NY	769,80	518,58	769,80	518,58	567,28	Nej	Nej
		FMK	461,47	372,35	461,47	372,35	567,28	Ja	Ja
+ Tyrekalve - nudrift		NY	769,80	520,03	769,80	520,03	567,28	Nej	Nej
		FMK	461,47	372,89	461,47	372,89	567,28	Ja	Ja
+ Velfærdsstald		NY	799,86	550,24	799,86	550,24	569,91	Nej	Nej
		FMK	471,75	383,99	471,75	383,99	569,91	Ja	Ja
+ Kalvestald		NY	812,79	590,90	812,79	590,90	571,40	Nej	Nej
		FMK	476,16	398,71	476,16	398,71	571,40	Ja	Ja
+ Nudrift ungtyre		NY	812,79	626,46	812,79	626,46	571,40	Nej	Nej
		FMK	476,16	411,41	476,16	411,41	571,40	Ja	Ja

Tabel 6. Lugtberegninger i husdyrgodkendelse.dk

Figur 7. Billede af miljøkryds/eneretter.

Natur- og miljøklagenævnet skriver i afgørelse NMK-132-00101 følgende:

Nævnet har foretaget en ny OML-beregning, ud fra en forudsætning om, at der ved anvendelse af miljøkryds skal ske en forøgelse af afkasthøjden med 30 cm og en reduktion af den indre diameter med 30 %.

En reduktion af den indre diameter på 30 % bevirker at hastigheden på luft i udsugningsenhederne forøges væsentlig. I OML-beregningerne medfører dette, at lugtgeneafstandene til nabobeboelse og byzone reduceres en del.

Bilag 1 viser OML-beregningen, der er udarbejdet af ansøger. Figur 8 og 9 viser afstand til nærmeste byzone og nabobeboelse.

Ifølge ansøger viser OML-beregningen på bilag 1, at lugtkrav til nærmeste beboelse, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone er overholdt. Der stilles følgende vilkår.

Kostald 1 og kostald 2 skal ændres fra natur ventilation til undertryksventilation.

Udsugningsenhederne skal placeres som vist på figur 2.

Der skal etableres miljøkryds (ensretter) i alle udsugningsenheder i kostald 1 og 2, som vist på figur 7. Miljøkryds/ensretter skal opfylde krav i "Rapport over rekvireret opgave nr. 92-22" fra Statens Jordbrugstekniske Forsøg.

Med undtagelse af porte og døre skal alle åbninger i kostald 1 og 2 lukkes. Dette gælder også åbninger under spalterne. I stedet skal der etableres 96 indsugningsventiler. Figur 3 og 4 viser hvor indsugningsventilerne kan placeres.

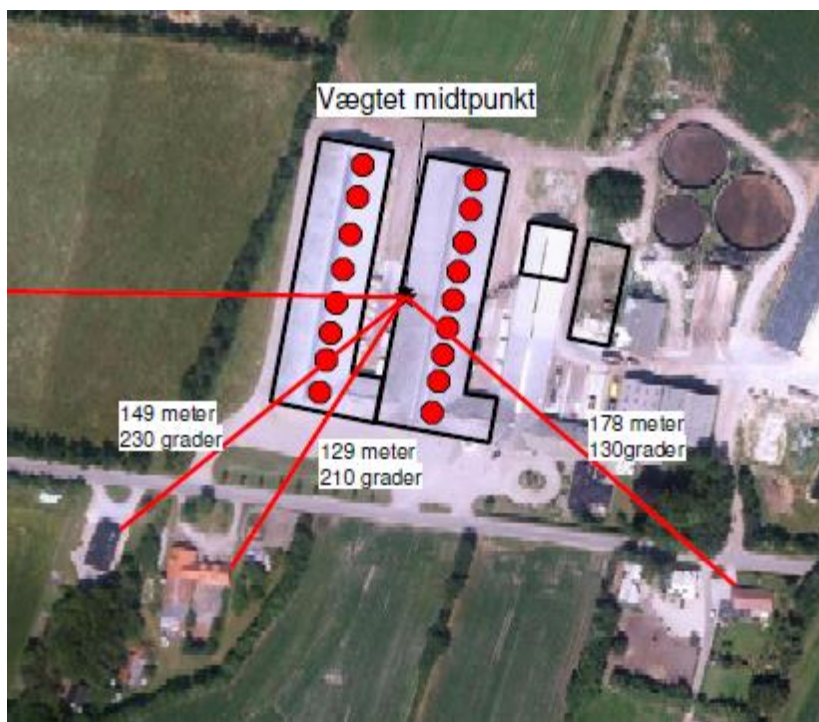
Det areal hvorfra der indsuges luft til kostald 1 og 2 må højst være 192 m².

Arealet af indblæsningsenheder skal reguleres automatisk i kostald 1 og 2, således at der altid er et undertryk på mindst 5 pascal i staldene.

Porte i kostald 1 og 2 må højst være åbne i 5 minutter hver dag. Desuden må begge porte i kostald 1 og 2 ikke være åbne på samme tid.

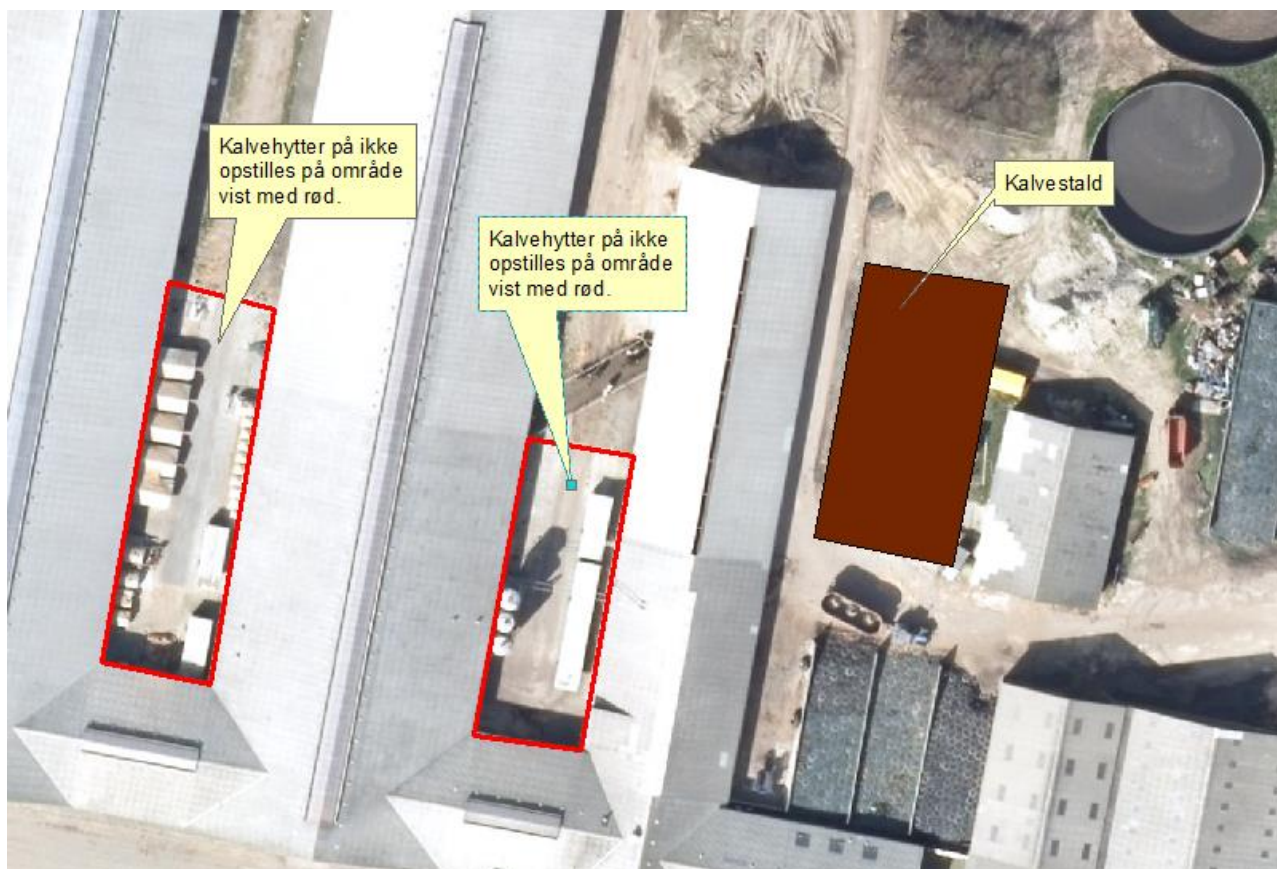
Figur 8. Afstand og retning til nærmeste nabo og byzone.

Figur 9. Afstand og retning til nærmeste naboer.

På baggrund af OML-beregningen, vurderer Varde Kommune, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne. Da lugtkrav kun lige er overholdt stilles følgende vilkår:

På område markeret med rødt på figur 10 må der ikke opstaldes dyr.

Figur 10. Område, hvor der ikke må opstaldes dyr.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

8.12 Støj

Da kostald 1 og 2 ændres til mekanisk ventilation vil der kommer mere støj fra ventilationen. Ellers er forholdene uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Varde Kommune vurderer at den mekaniske ventilation vil overholde de vilkår til støjkrav der er i den eksisterende miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.13 Støv

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.14 Skadedyr

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.15 Døde dyr

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.16 Lys

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.17 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Transporterne fordeler sig som vist i tabel 7. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. (f.eks. hvis der er 365 transporter med mælk, vil det sige at der bliver afhentet mælk hver dag)

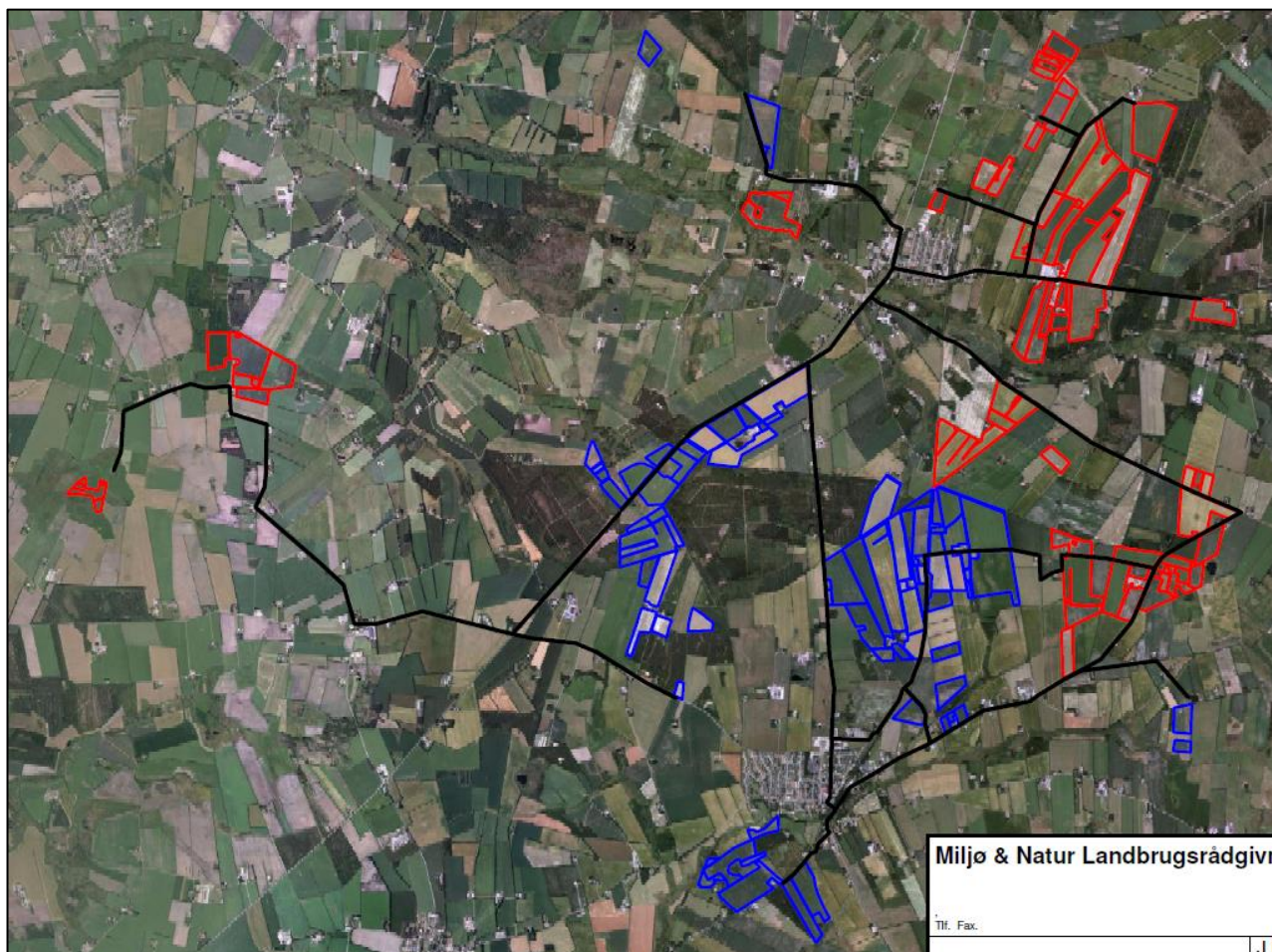
Transporttype	Antal transporter/år, Nudrift (2015)	Antal transporter/år, ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af mælk	365	365	0
Afhentning af levende dyr	60	60	0
Flytning af kvier	50	50	0
Afhentning af døde dyr	50	50	0
Leverance af indkøbt foder	50	50	0
Grovfoder	550	750	200
Husdyrgødning, Fast	100	100	0
Hø og halm	40	40	0
Gylle	730	1030	300
Affald	30	30	0
Andet (fragtbil o.l.)	90	90	0
Transporter i alt	2.115	2.615	500

Tabel 7. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Hovborgvej 91.

Afhentning af mælk kan ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Figur 11 viser de transportveje, der bruges i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 500 kørsler årligt - svarende til en stigning på 24 %. De fleste af disse transporter er med gylle og hjemtransport af afgrøder. Derfor vil belastningen af det øgede antal transporter være begrænset til en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og ensilering.

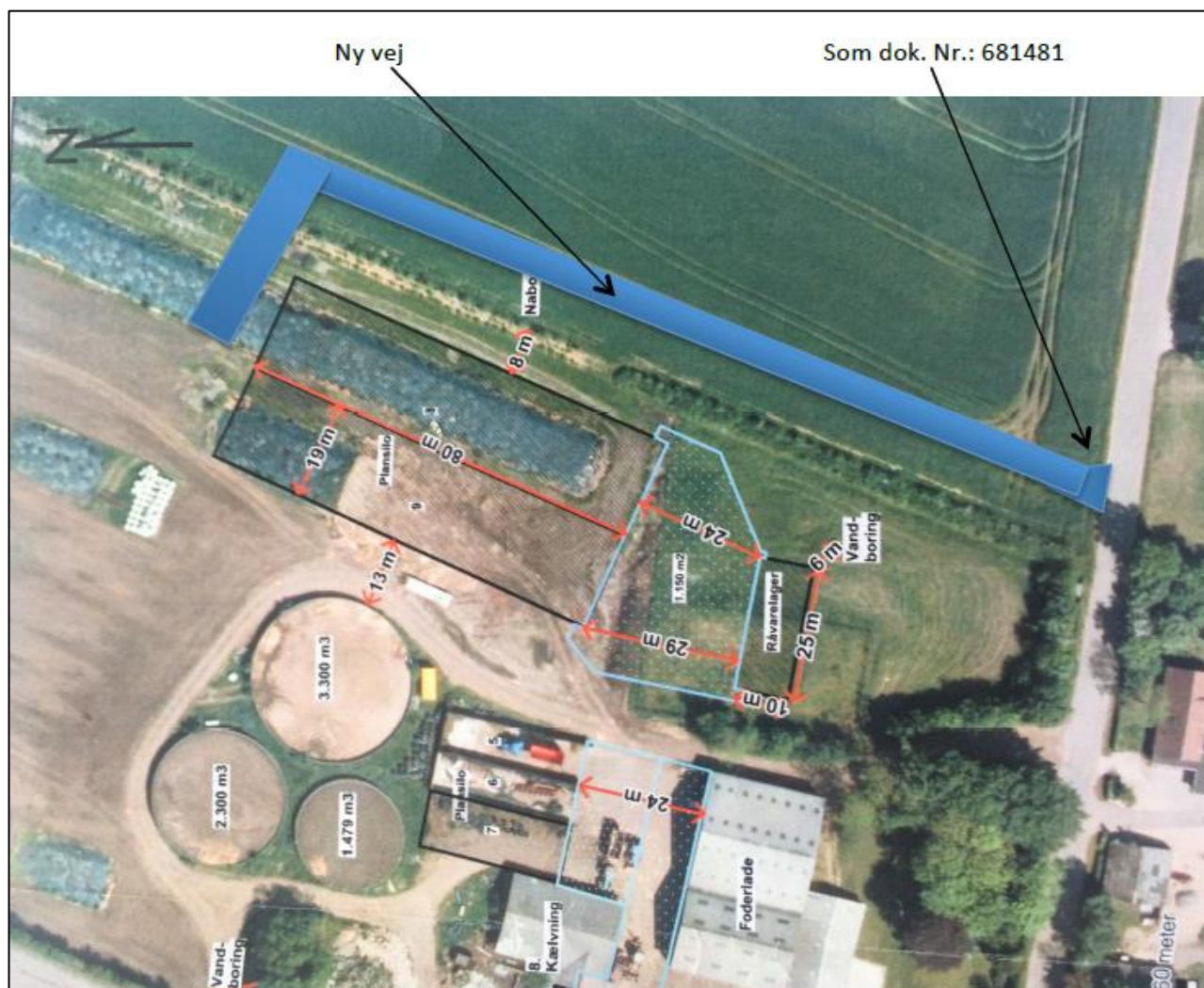

Figur 11. Sort streg viser transportveje i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Hovborgvej 91 har etableret en ny indkørsel. Den er vist på figur 12. For at sikre gode oversigtsforhold stilles følgende vilkår:

Hegnet mellem den ny indkørsel og indkørsel vist på figur 14, skal klippes, så det er nemmere at orientere sig, når man kører ud fra de to indkørsler. Se figur 13.

For at sikre at Hovborgvejen ikke bliver ødelagt stilles følgende vilkår: Ny indkørsel vist på figur 12 skal være etableret efter de krav, der er stillet i bilag 2.

Figur 12. Område markeret med blå viser ny indkørsel til Hovborgvej 91.

Figur 13. Hegnet mellem de to indkørsler skal klippes.

Figur 14. Rød streg viser det område, hvor hegnen skal klippes.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

8.18 Spildevand

Sanitært spildevand

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Processpildevand

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Overfladevand

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Tagvand

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

8.19 Driftsforstyrrelser eller uheld

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgødkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra nudriften i 2008 er 4.020,01 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 9.145,44 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 5.125,43 kg kvælstof pr. år. Se figur 15.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgødkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:		Ansøgt(kgN/år)							
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:		780,61							
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):		1333,07							
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:		5509,55							
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:		282,24							
		144,21							
Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)									
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lagre i ansøgt drift (hele anlægget):		9145,43 kgN/år							
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:		9323,45 kgN/år							
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:		Ja							
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:		-178,02 kgN/år							
Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og lager (kgN/år)
Kostald 1	KvMa08	1892,70	2362,95	-470,25	-24,85%	501,26	-6,96	0,00	1868,65
		4606,57	5751,10	-1144,53	-24,85%	1220,00	-16,93	150,96	4397,07
	KvAm07	6,81	5,36	1,45	21,33%	0,53	-0,01	0,00	4,84
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvMa09	0,00	166,80	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	166,80
		0,00	156,38	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	156,38
Kostald 2	KvKs08	919,41	1088,77	-169,36	-18,42%	230,96	-4,92	0,00	862,72
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvMa08	290,41	362,57	-72,16	-24,85%	76,91	-1,07	0,00	286,72
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs13	110,83	117,92	-7,08	-6,39%	13,51	-0,29	0,00	104,70
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvMa08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		4005,71	5000,96	-995,24	-24,85%	1060,87	-14,73	131,27	3823,54
	KvMa09	0,00	166,80	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	166,80
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
		0,00	66,51	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	66,51
Kalve	Ingen data								
Tyrekalve - nudrift	KvSm01	0,00	76,54	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	76,54
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	0,00	102,78	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	102,78
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Velfærdsstald	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	417,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	417,00
Nudrift ungtyre	KvUt08	302,93	379,46	-76,53	-25,26%	0,00	0,00	0,00	379,46
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Kalvestald	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	257,17	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	257,17
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	27,77	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	27,77
Sum	Nudrift	3523,09	4829,95	-793,93		823,17	-13,25	0,00	4020,01
	Ansøgt	8612,28	11676,89	-2139,77		2280,87	-31,66	282,23	9145,44

Figur 15. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk (fiktiv ansøgning nr. 85.381)

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Græsmarksafgrøder skal udgøre over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt.
- Fast overdækning på gylletank 1, 2 og 3 på figur 5.
- Skrabning af spalter i kostald 1 og 2 på figur 5.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 5.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 408 af 1. maj 2007) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 8 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde omkring Ansager Å, der ligger nordvest for anlægget.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden vil merfordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist inden for nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

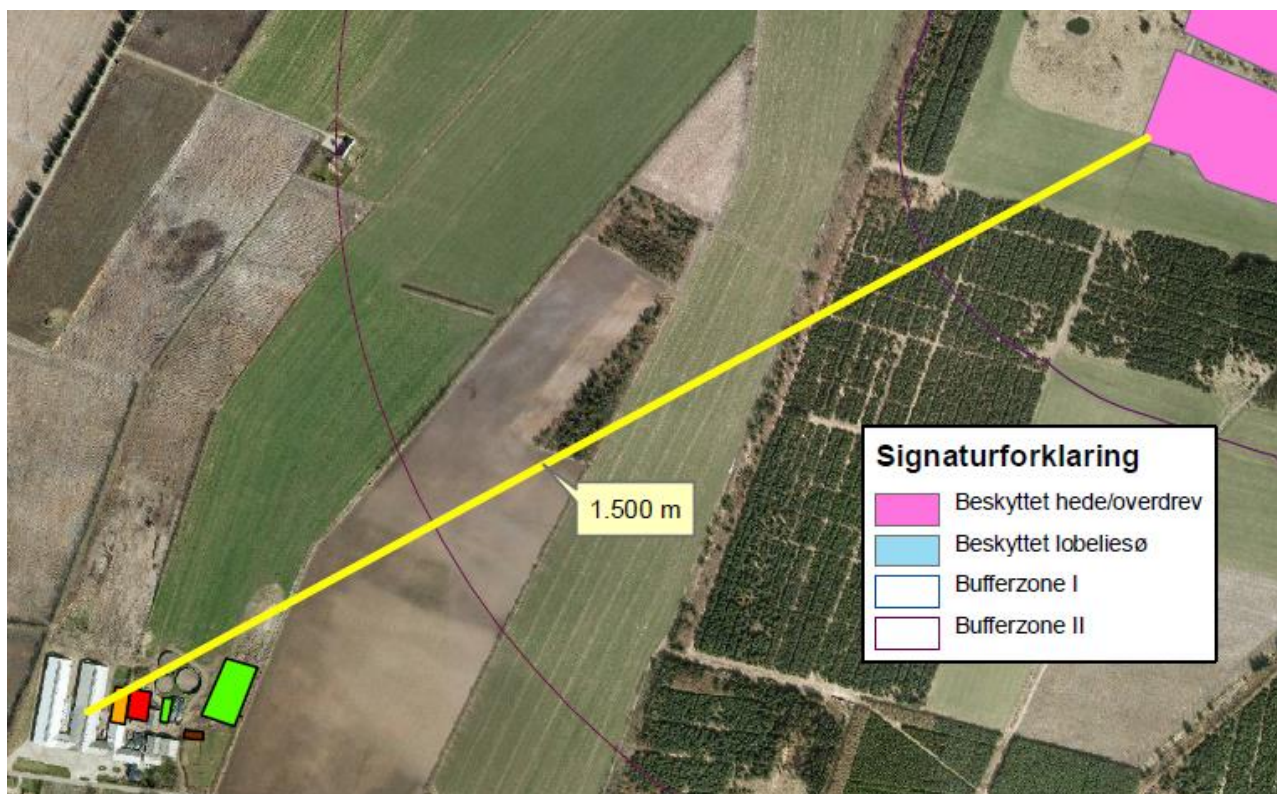
Kategori 1-natur

Anlægget er beliggende 9 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrloven, og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

På grund af afstanden, vurderer Varde Kommune, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver under de tilladte værdier.

Kategori 2-natur

Anlægget er beliggende ca. 1.500 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 i styk 1 nr. 2 i husdyrloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 16.

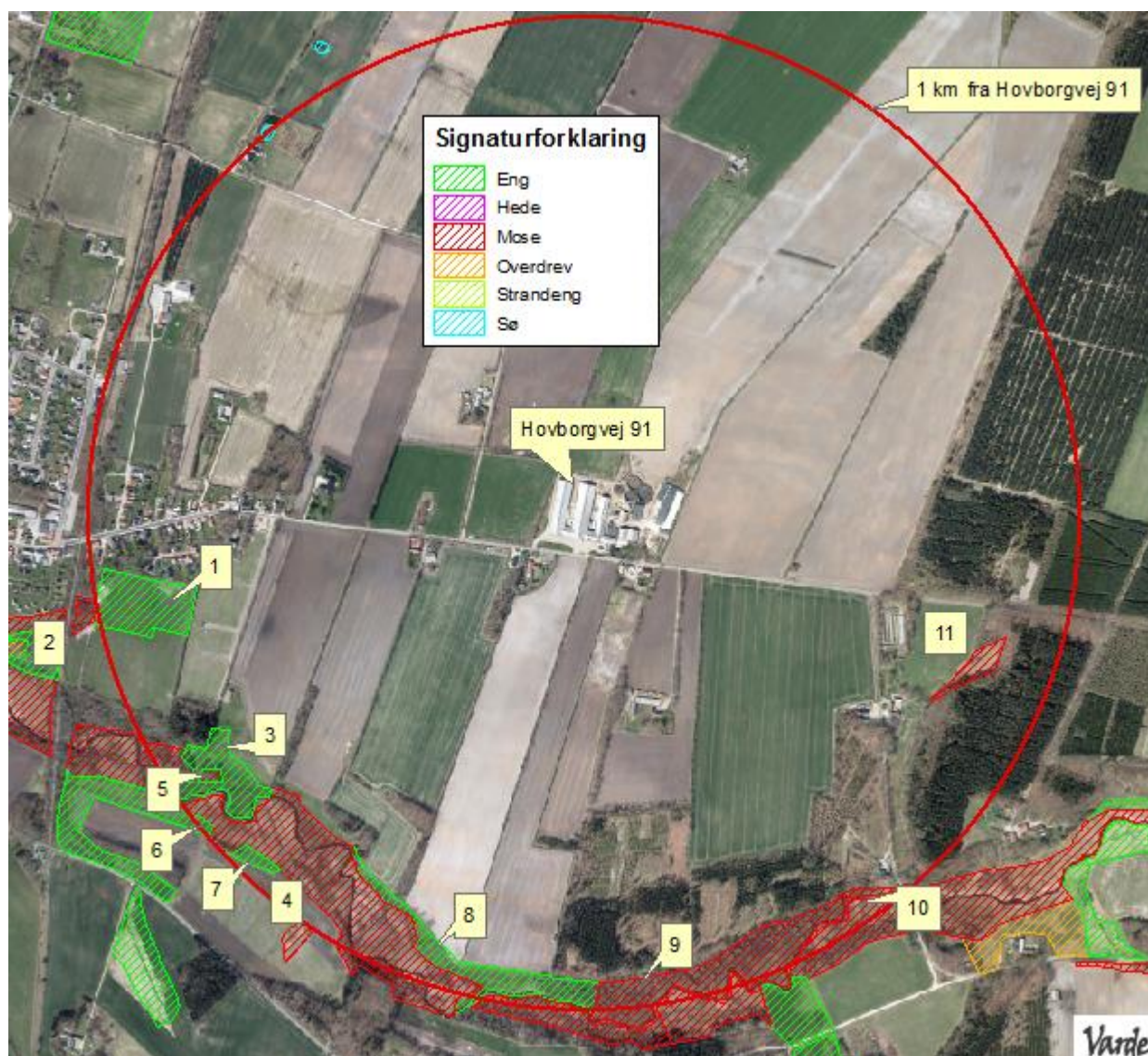
Figur 16. Husdyrbruget i forhold til nærmeste § 7 område.

Ansøger har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,2 kg N/ha/år. Det er en stigning på 0,1 kg N/ha/år.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 17 fremgår de områder, som inden for en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 17. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Naturtyper af forskellige arter har alle en tålegrænse for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, hvor hver kategori har en bestemt tålegrænse, se tabel 8 herunder.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 8. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Tal fra DMU angiver en baggrundsbelastning for ny Varde Kommune for årene fra 2006, 2007, 2008, 2009 og 2012 på henholdsvis 17,0 kg N/ha, 15,0 kg N/ha, 16,0 kg N/ha, 16,4 kg N/ha og 15,2 kg N/ha.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 2 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden

til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 enge. Se tabel 9.

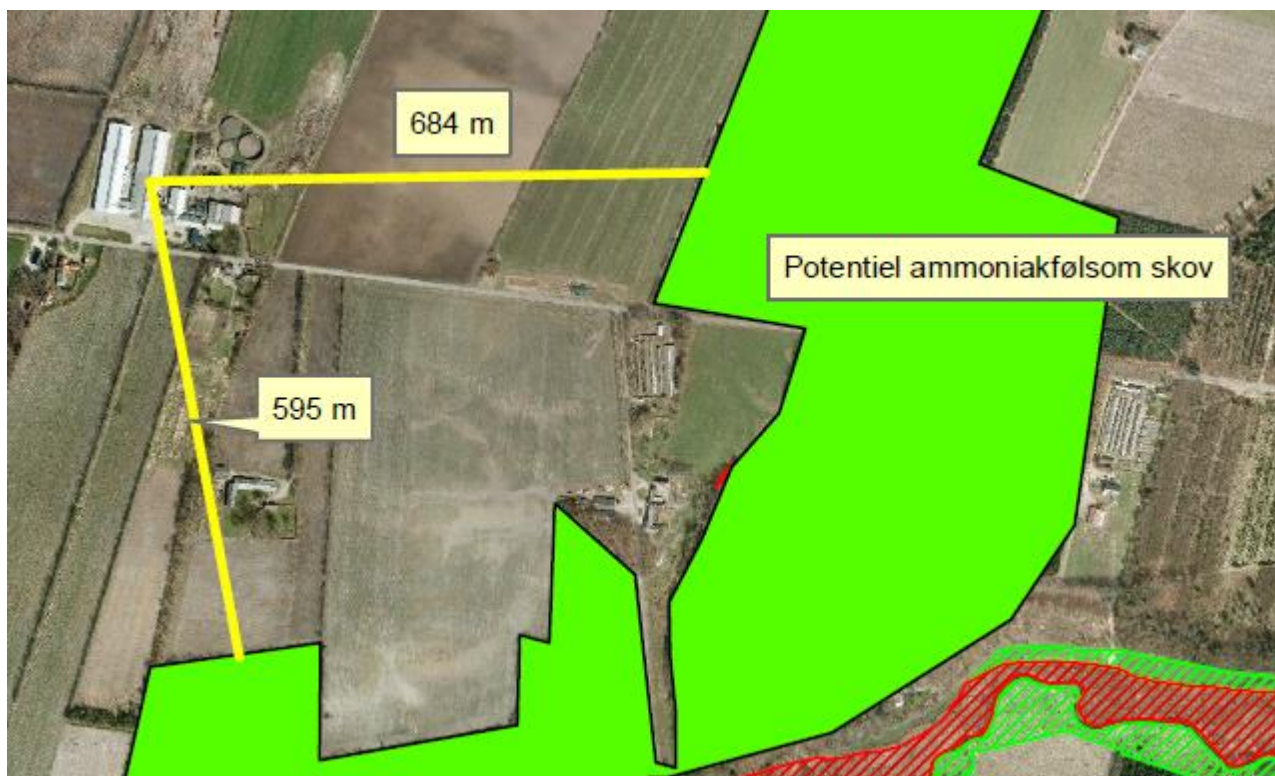
Kategori 3-natur:

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 6 moser, se tabel 9.

§ 3 lokalitet	Type	Værdi-sætning	Mål-sætning	N-følsom	Afstand (m)	Beskrivelse/bemærkninger i naturregistrering
1	Eng	Ukendt	Ukendt	Ukendt	769	
2	Mose	C	B	Særlig N-følsom	907	En mose, hvor kun den sydlige bræmme er lysåben resten er birke og pilekrat.
4	Mose	B	A	Særlig N-følsom	750	En meget stor mose. Generelt kan man sige at områderne der ligger nord for Holme å er mere næringsbelastet end dem sydfor.
5	Mose	C	B	Ikke N-følsom	800	Næsten fuldstændig tilvokset mose.
9	Mose	A	A	Særlig N-følsom	870	En lang og for størstedelens vedkommende tør mose. Denne del er bevokset med mosebunke. Den vestligste del findes gøgeurter blandt pilebuskene.
11	Mose	C	C	Ikke N-følsom	700	En lille isoleret mose-lokalitet med skov næsten hele vejen rundt. Mosen er et lysevåb hvor lysevåb og mosebunke dominerer og fugtigheden i mosen er lav.
10	Mose	C	B	Særlig N-følsom	890	Tør mose. Mosen har mod syd en tyk bræmme af pil og birk.
6	Eng	C	B	Ikke N-følsom	940	Ensartet mosebunkeeng, smal stribe omkring mark.
7	Eng	C	B	Ikke N-følsom	870	En lille eng der ligger på en gammel ådalsskrænt.
8	Eng	C	B	Ikke N-følsom	775	Ensartet mosebunkeeng.
3	Eng	B	A	Særlig N-følsom	750	Generelt har lokaliteten en stor herlighedsværdi.

Tabel 9. § 3-områder indenfor 1000 m fra Hovborgvej 91 (undtagen søer).

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en potentiel ammoniakfølsom skove. Se figur 18.

Figur 18. Nærmeste potentiel ammoniakfølsomme skov.

Varde Kommune har beregnet ammoniakdepositionen før og efter udvidelsen på de nærmeste kategori-2-natur, kategori-3-natur og § 3 lokaliteter. Se tabel 10.

§ 3 lokalitet	Nr.	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter, kgN/ha	Ændring, kgN/ha
Kategori 2-natur G881_HE_2		Moderat	1.500	10-20 kg N/ha/år	0,1	0,2	0,1
G881_MO_6	11	Ikke	700	>30 kg N/ha/år	0,2	0,3	0,1
G872_MO_16	8	særlig	870	5-10 kg N/ha/år	0,0	0,1	0,1
Potentiel ammoniakfølsom skov			684		0,3	0,6	0,3

Tabel 10. Ammoniakdeposition på nærmeste potentiel N-følsomme naturområder.

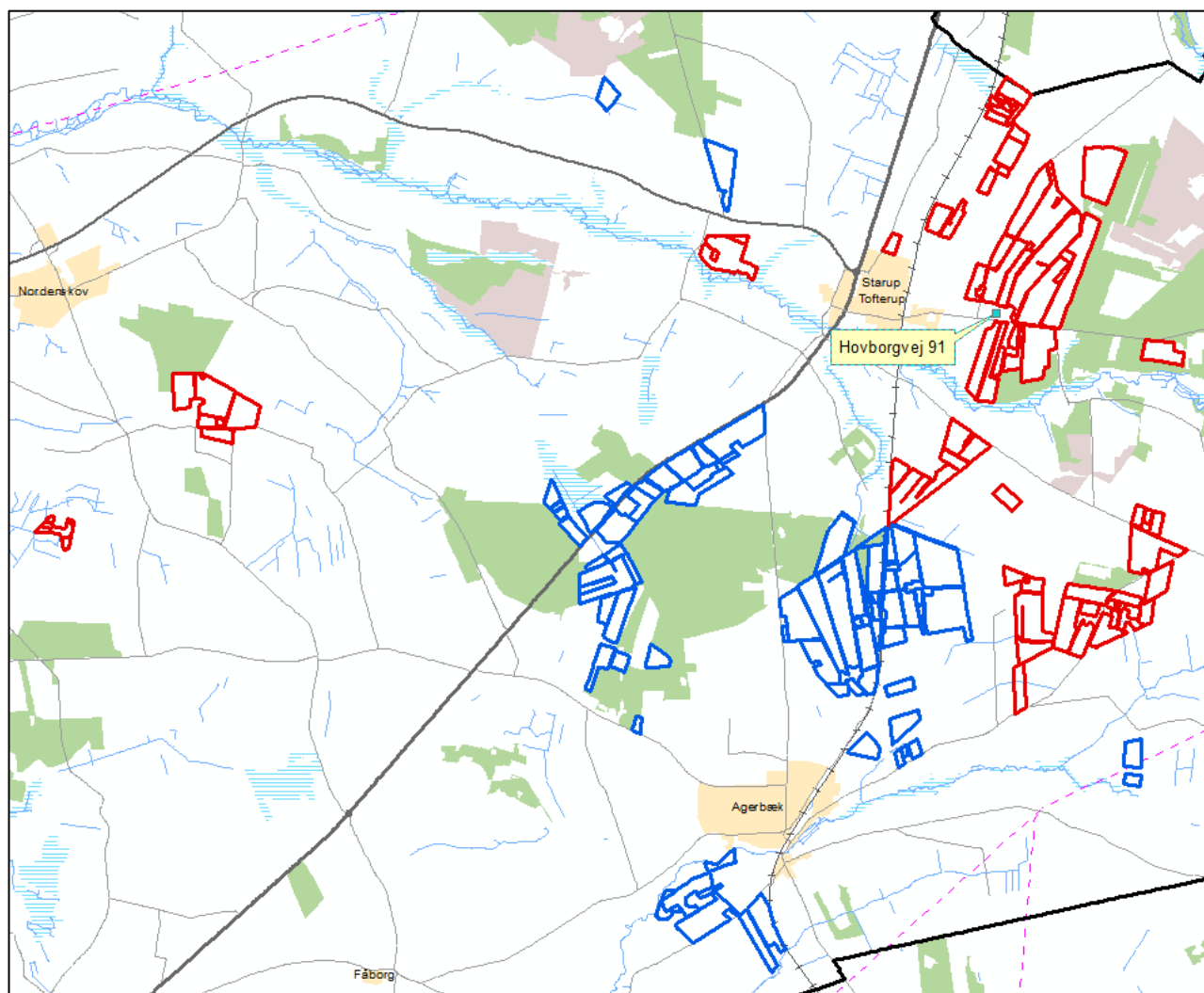
På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne og § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

8.21 Arealer og harmoni

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal et husdyrbrug råde over tilstrækkelige udbringningsarealer til den producerede husdyrgødning.

Ansøger råder i henhold til ansøgningen over 421,88 ha udbringningsarealer. Arealerne fremgår af figur 19 og tabel 11.

Figur 19. Oversigt over husdyrbrugets udbringningsareal.

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
402	# 2,42	Nej	J81	Ja	K12	K12	2,42	0,00	0,00	0,00	0,00	2,42	0,00	0,00	0,00
404	# 5,40	Nej	J81	Ja	K12	K12	5,40	0,00	0,00	0,00	0,00	5,40	0,00	0,00	0,00
401	# 10,06	Nej	J81	Ja	K12	K12	10,06	0,00	0,00	0,00	0,00	10,06	0,00	0,00	0,00
403	# 6,66	Nej	J81	Ja	K12	K12	6,66	0,00	0,00	0,00	0,00	6,66	0,00	0,00	0,00
417	# 6,01	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,05	0,00	2,96	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00
418	# 14,76	Nej	J81	Ja	K12	K12	14,76	0,00	0,00	0,00	0,00	14,76	0,00	0,00	0,00
419	# 5,77	Nej	J81	Ja	K12	K12	5,77	0,00	0,00	0,00	0,00	5,77	0,00	0,00	0,00
420	# 5,35	Nej	J81	Ja	K12	K12	5,35	0,00	0,00	0,00	0,00	5,35	0,00	0,00	0,00
405	# 6,10	Nej	J81	Ja	K12	K12	6,10	0,00	0,00	0,00	0,00	6,10	0,00	0,00	0,00
407	# 1,87	Nej	J81	Ja	K12	K12	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00	1,87	0,00	0,00	0,00
406	# 2,87	Nej	J81	Ja	K12	K12	2,87	0,00	0,00	0,00	0,00	2,87	0,00	0,00	0,00
410	# 3,08	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,08	0,00	0,00	0,00	0,00	3,08	0,00	0,00	0,00
411	# 6,60	Nej	J81	Ja	K12	K12	6,60	0,00	0,00	0,00	0,00	6,60	0,00	0,00	0,00
412	# 15,47	Nej	J81	Ja	K12	K12	7,30	0,00	8,18	0,00	0,00	15,47	0,00	0,00	0,00
416	# 3,63	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,24	0,00	0,39	0,00	3,63	3,63	0,00	0,00	0,00
1	# 9,83	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	9,83	0,00	9,83	9,83	0,00	0,00	0,00
2	# 7,73	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	7,73	0,00	7,73	7,73	0,00	0,00	0,00
14	# 4,39	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,01	0,00	1,38	0,00	4,19	4,39	0,00	0,00	0,00
11	# 10,60	Nej	J81	Ja	K12	K12	8,40	0,00	2,20	0,00	8,91	10,60	0,00	0,00	0,00
6	# 6,47	Nej	J81	Ja	K12	K12	4,63	0,00	1,84	0,00	6,42	6,47	0,00	0,00	0,00
5	# 23,32	Nej	J81	Ja	K12	K12	20,21	0,00	3,11	0,00	14,04	23,32	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
70	# 1,80	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	1,80	0,00	1,80	1,80	0,00	0,00	0,00
71	# 2,07	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	2,07	0,00	2,07	2,07	0,00	0,00	0,00
72	# 4,02	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	4,02	0,00	4,02	4,02	0,00	0,00	0,00
5-1	# 0,34	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,34	0,00	0,34	0,34	0,00	0,00	0,00
16-1	# 2,35	Nej	J81	Ja	K12	K12	2,35	0,00	0,00	0,00	0,00	2,35	0,00	0,00	0,00
20	# 5,04	Nej	J81	Ja	K12	K12	5,04	0,00	0,00	0,00	0,00	5,04	0,00	0,00	0,00
125	# 3,89	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,89	0,00	0,00	0,00	0,00	3,89	0,00	0,00	0,00
123	# 1,71	Nej	J81	Ja	K12	K12	1,71	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71	0,00	0,00	0,00
120	# 1,85	Nej	J81	Ja	K12	K12	1,85	0,00	0,00	0,00	0,00	1,85	0,00	0,00	0,00
21-2	# 2,37	Nej	J81	Ja	K12	K12	2,37	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37	0,00	0,00	0,00
21	# 5,12	Nej	J81	Ja	K12	K12	5,12	0,00	0,00	0,00	0,00	5,12	0,00	0,00	0,00
23	# 5,82	Nej	J81	Ja	K12	K12	5,82	0,00	0,00	0,00	0,00	5,82	0,00	0,00	0,00
22	# 3,62	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,62	0,00	0,00	0,00	0,00	3,62	0,00	0,00	0,00
10	# 19,34	Nej	J81	Ja	K12	K12	19,34	0,00	0,00	0,00	0,12	19,34	0,00	0,00	0,00
36	# 3,95	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,95	0,00	0,00	0,00	3,95	3,95	0,00	0,00	0,00
33	# 17,41	Nej	J81	Ja	K12	K12	15,48	0,00	1,94	0,00	17,41	17,41	0,00	0,00	0,00
32	# 3,19	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	3,19	0,00	3,19	3,19	0,00	0,00	0,00
31	# 4,69	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	4,69	0,00	4,69	4,69	0,00	0,00	0,00
30	# 6,30	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	6,30	0,00	6,30	6,30	0,00	0,00	0,00
41-1	# 0,90	Nej	J811	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00
41	# 3,97	Nej	J811	Nej	K12	K12	0,00	0,00	3,97	0,00	0,00	3,97	0,00	0,00	0,00
43	# 3,88	Nej	J84	Ja	K12	K12	3,88	0,00	0,00	0,00	0,00	3,88	0,00	0,00	0,00
44	# 9,58	Nej	J84	Ja	K12	K12	9,58	0,00	0,00	0,00	0,00	9,58	0,00	0,00	0,00
45	# 7,50	Nej	J84	Ja	K12	K12	2,23	0,00	5,27	0,00	0,00	7,50	0,00	0,00	0,00
18-2	# 14,65	Nej	J81	Nej	K12	K12	14,65	0,00	0,00	0,00	0,00	14,65	0,00	0,00	0,00
18	# 1,10	Nej	J81	Nej	K12	K12	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
409-1	# 2,24	Nej	J81	Ja	K12	K12	2,24	0,00	0,00	0,00	0,00	2,24	0,00	0,00	0,00
409	# 3,57	Nej	J81	Nej	K12	K12	3,57	0,00	0,00	0,00	0,00	3,57	0,00	0,00	0,00
40-1	# 2,76	Nej	J84	Ja	K12	K12	2,76	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76	0,00	0,00	0,00
40	# 13,32	Nej	J84	Ja	K12	K12	13,32	0,00	0,00	0,00	0,00	13,32	0,00	0,00	0,00
413	# 2,21	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	2,21	0,00	0,00	2,21	0,00	0,00	0,00
415	# 1,16	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	1,16	0,00	0,00	1,16	0,00	0,00	0,00
414	# 2,36	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	2,36	0,00	0,00	2,36	0,00	0,00	0,00
23-1	# 2,44	Nej	J81	Ja	K12	K12	2,44	0,00	0,00	0,00	0,00	2,44	0,00	0,00	0,00
72-1	# 16,35	Nej	J81	Ja	K12	K12	0,00	0,00	16,35	0,00	16,35	16,35	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
73	# 15,81	Nej	JB1	Ja	K12	K12	5,63	0,00	10,18	0,00	14,51	15,81	0,00	0,00	0,00
73-1	# 21,05	Nej	JB1	Nej	K12	K12	12,15	0,00	8,90	0,00	15,32	21,05	0,00	0,00	0,00
74	# 19,52	Nej	JB1	Nej	K12	K12	19,52	0,00	0,00	0,00	0,50	19,52	0,00	0,00	0,00
75	# 12,01	Nej	JB1	Nej	K12	K12	12,01	0,00	0,00	0,00	0,00	12,01	0,00	0,00	0,00
76	# 4,24	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,24	0,00	0,00	0,00	1,47	4,24	0,00	0,00	0,00
77	# 8,00	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00	0,00	0,00
Total	421,88						300,63	0,00	121,25	0,00	154,81	421,88	0,00	0,00	0,00

Tabel 11. Oversigt over husdyrbrugets udbringningsareal.

Af udbringningsarealerne er 296 ha ejede og 126 ha forpagtede. De forpagtede arealer fordeler sig på følgende ejendomme:

- 12 ha, Grindstedvej 12, 7200 Grindsted.
- 106 ha, Hovborgvej 94 og 96; 7200 Grindsted.
- 8 ha, Gl. Grindstedvej 5, 7200 Grindsted

Den godkendte besætning udgør 1.493,08 DE. Ansøger modtager ud over egen besætning fertigro med et indhold på 5.720 kg N og 520 kg P og husdyrgødning svarende til 291,60 DE. Se tabel 12.

På udbringningsarealerne ønskes der udbragt husdyrgødning svarende til 2,29 DE pr. ha.

	Ha	Gødningsmængde DE
I alt produceret på Hovborgvej 91		1.493,07
Tilført husdyrgødning fra Debelvej 53		291,60
Gylleaftale (Tingvejen 278)		- 248
Gylleaftale (Højgårdsvej 11)		- 569
I alt udbragt på arealerne	421,88	967,67

Tabel 12. Oversigt over modtagelse/afsætning af husdyrgødning.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at udbringningsarealerne er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelige arealer til den producerede og modtagne husdyrgødning.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

8.22 Kg N og P tilført udbringningsarealerne

I tabel 13 er vist den producerede mængde kvælstof (N) og fosfor (P) i nudrift og i ansøgt drift.

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift 2015	Ansøgt	Nudrift 2015	Ansøgt	Nudrift 2015	Ansøgt
Kvæggylle	76.134,90	117.943,38	11.525,47	17.848,77	776,36	1.354,97
Dybstrøelse	18.393,91	13.372,86	2.736,85	1.908,61	169,93	138,10
I alt	94.528,81	131.316,24	14.262,32	19.757,38	946,29	1.493,07

Tabel 13. Produceret mængde N og P i nudrift og i planlagt drift.

Der er indgået gylleaftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til 817 DE, se tabel 14. Der er aftale om modtagelse af husdyrgødning svarende til 291,60 DE, se tabel 14.

Husdyrgødning	Kg N	Kg P	DE
I alt produceret gødning	131.316,24	19.757,38	1.493,07
Afsat gødning til Tingvejen 278	- 21.601,00	- 3.273,00	- 248,00
Afsat gødning til Højgårdvej 11	- 49.560,00	- 7.511,00	- 569,00
Tilført gødning fra Debelvej 53	+ 28.006,00	+ 4.011	+ 291,60
Husdyrgødning tilført ejede og forpagtede arealer	93.881,24	13.504,38	967,67

Tabel 14. Husdyrgødning tilført ejede og forpagtede udbringningsarealer i planlagt drift.

Varde Kommune vurderer at der er redegjort tilstrækkeligt for den producerede, modtagne og afgivne mængde husdyrgødning.

8.23 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Afvandingsoplande

334,78 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander via mindre vandløb til Holme Å, Varde Å og Vadehavet, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 77: Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 49: Engarealer ved Ho Bugt, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57: Vadehavet, samt Ramsarområde nr. 27: Vadehavet).

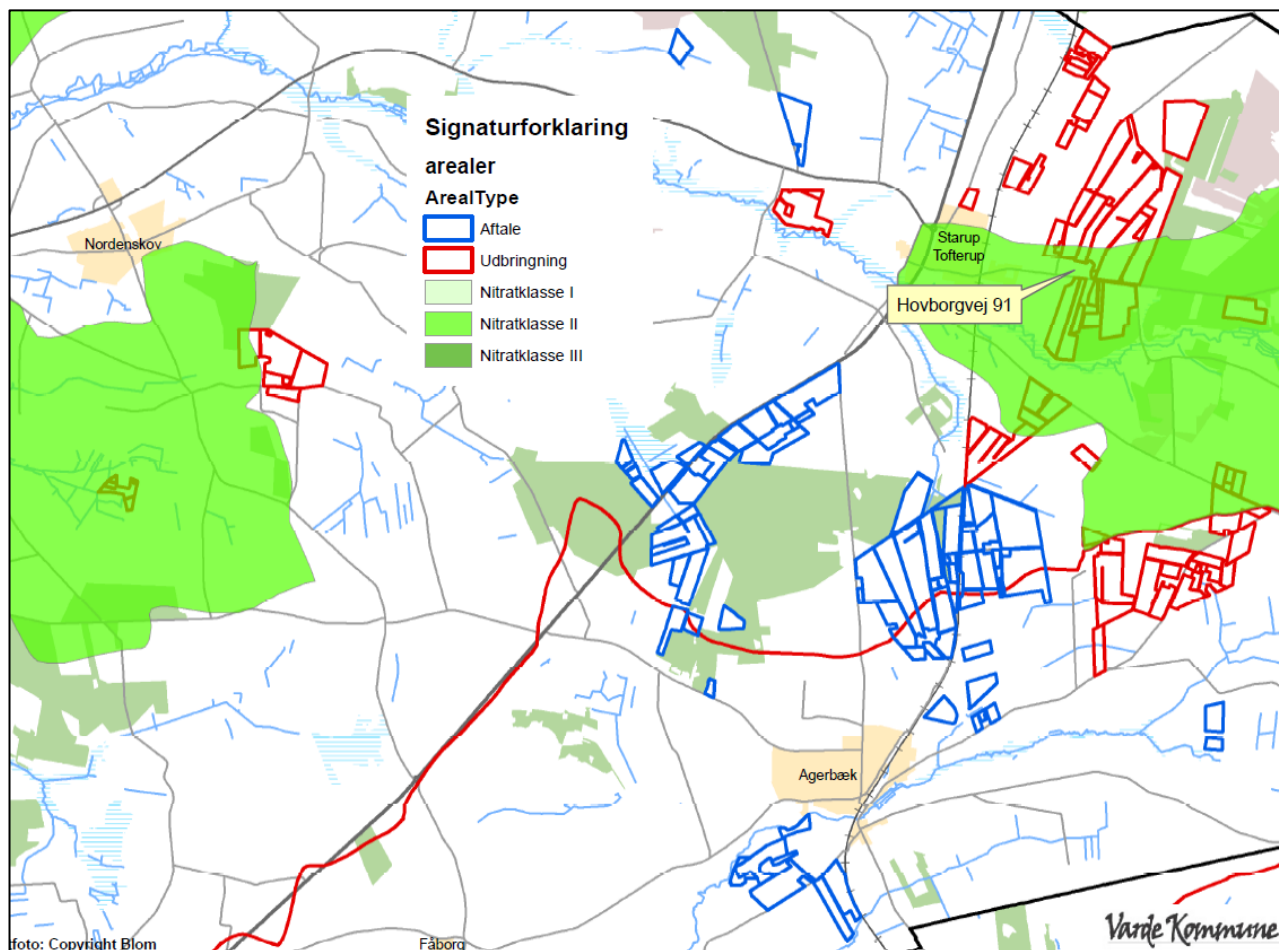
87,10 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander via mindre vandløb til Sneum Å til Grådyb i Vadehavet, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57: Vadehavet, samt Ramsarområde nr. 27: Vadehavet).

En række af de naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for habitatområderne, er i større eller mindre grad følsomme over for en øget næringsstofbelastning af vandmiljøet. Det gælder sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, samt vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand. Også en række fiskearter kan blive påvirket negativt, hvis levestederne forringes på grund af øget næringsstofbelastning, f.eks. Havlampret, Stavsild og Snæbel. Desuden kan en række fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområderne, blive påvirket negativt. Det gælder blandt andet ynglefuglene Klyde, Splitterne, Havterne og Fjordterne, samt trækfuglene Knopsvane, Knortegås, Gravand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Hvinand, Stor skallesluger, Edderfugl, Blishøne, Strandskade, Lille kobbersneppe, Islandske ryle og Almindelig ryle,

der alle er afhængige af fødesøgning på søterritoriet. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Vadehavet.

Udvaskning

121,25 hektar er kategoriseret som nitratklasse 2 og 300,63 hektar er kategoriseret som nitratklasse 0. Se figur 20.

Figur 20. Udbringningsarealernes beliggenhed i nitratklasser.

For arealer der er beliggende i nitratklasse 0 gælder, at de som udgangspunkt må tilføres husdyrgødning svarende til henholdsvis 100 % af det generelle harmonitryk. For arealer der er beliggende i nitratklasse 2 gælder, at de som udgangspunkt kun må tilføres husdyrgødning svarende til henholdsvis 65 % af det generelle harmonitryk. Derfor angiver ansøgningen en samlet reduktionsprocent på 89,94 % for alle bedriftens udbringningsarealer. Det betyder, at der uden virkemidler, maksimalt må tilføres husdyrgødning svarende til 2,07 DE/ha. Beregninger i Farm-N i ansøgningssystemet viser at det svarer til en maksimal udvaskning på 66,0 kg N/ha/år.

Den samlede mængde kvælstof indeholdt i den udbragte husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer bliver efter udvidelsen på 93.881,24 kg N/år.

Det angivne sædskifte er K12, hvilket også er identisk med referencesædskiftet. Der stilles derfor ingen krav til sædskifte.

Ansøger ønsker at udbringe husdyrgødning svarende til 2,29 DE/ha. For at kunne dette, uden at overskride den maksimale udvaskning, ønsker ansøger at benytte sig af virkemidlet med at etablere flere efterafgrøder. Ved at etablere 1 % efterafgrøder udover det lovpligtige krav, viser udregninger i Husdyrgodkendelse.dk, at udvaskningen ved udbringning af 2,29 DE/ha bliver på 65,6 kg N/ha/år, hvilket er under den beregnede maksimale tilladte udvaskning.

Ejendomme omfattet af bilag 3 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har specielle krav til sædskifte og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel men bliver pålagt K12. Det vil dog være muligt for disse brug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og græsefterafgrøder øges tilsvarende. Således vil et krav om 1 % flere efterafgrøder være ensbetydende med, at 71,0 % skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %.

Der er stillet vilkår om 1 % ekstra efterafgrøder i denne miljøgodkendelse.

Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau er derfor opfyldt.

Det følger af Husdyrloven, at kommunalbestyrelsen ikke kan tillade eller godkende husdyrbrug, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv eller i kumulation med andre projekter og planer.

Miljøstyrelsen har i den elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug fastlagt følgende afskæringskriterium for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande: Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Kumulation:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Varde Kommunes vurdering:

Pkt. 1:

Ifølge Miljøstyrelsens offentliggjorte tal, har husdyrtrykket siden 2007 udviklet sig som følger i oplandet til

Grådyb i Vadehavet

2007	134.806 DE
2008	136.798 DE
2009	137.773 DE
2010	139.383 DE
2011	142.485 DE
2012	140.467 DE
2013	149.538 DE
2014	148.155 DE
2015	152.855 DE

Ovennævnte tal viser, at husdyrtrykket i perioden 2007-2015 i oplandet Grådyb i Vadehavet er steget med 15.292 DE, svarende til 11,1 %.

Da udbringingsarealerne er beliggende i et opland, hvor dyretrykket siden 2007 har været stigende, skal udvaskningen nedbringes til et niveau, svarende til udvaskningen fra et sædskifte uden tilførsel af husdyrgødning. Det vil sige sædskiftet S1/S3, afhængig af jordtype. Af den elektroniske ansøgning fremgår det, at det i dette tilfælde svarer til en maksimal udvaskning på 66,0 kg N/ha/år. Den reelle udvaskning i det ansøgte projekt er beregnet til 65,6 kg N/ha/år.

Varde Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland, som har medført en øget nitratudvaskning. Varde Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke reducerer resultatet af andre gennemførte initiativer til reduktion af nitratudvaskningen.

Pkt. 2A og 2B

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning er det kritiske niveau for, hvornår der kan være tale om en skadevirkning, når nitratudvaskningen som følge af en husdyrproduktion udgør 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, dog således, at der indtræder en skadevirkning, når nitratudvaskningen som følge af en husdyrproduktion udgør 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, hvis udvaskningen sker til et lukket bassin og/eller til et meget lidt eutrofieret vandområde.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, som Grådyb i Vadehavet udgør en del af, er blandt andet "I 130 Flodmundinger", "I 150 Kystlaguner og strandsøer" og "I 160 Større lavvandede bugter og vige", og området kan derfor betragtes som et lukket bassin, hvorfor bidraget fra det ansøgte projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning til området.

Nedenstående beregninger er udarbejdet i henhold til Miljøstyrelsens elektroniske vejledning:

Grådyb i Vadehavet

Opland til delområdet Grådyb i Vadehavet ifølge "jordbundsanalyser"	182.040 ha
Dyrket areal i oplandet til Grådyb i Vadehavet	122.000 ha
Øvrigt areal	60.040 ha
Reduktionspotentiale (ca. 27.294 ha i 0-50 % og 154.746 ha i 51-75 %)	(middel 57 %)
Standardudvaskning fra rodzonen (sandjord)	78 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer i oplandet (78 x 0,43 x 122.000)	4.091.880 kg N/år
Udvaskning fra øvrige opland, naturbidraget (10 x 0,43 x 60.040)	258.172 kg N/år
Udvaskning i alt fra opland	4.350.052 kg N/år

(Det dyrkede areal er anslået af Varde Kommune, bl.a. ud fra arealet på EU-markblokkene i oplandet)

Det ansøgte

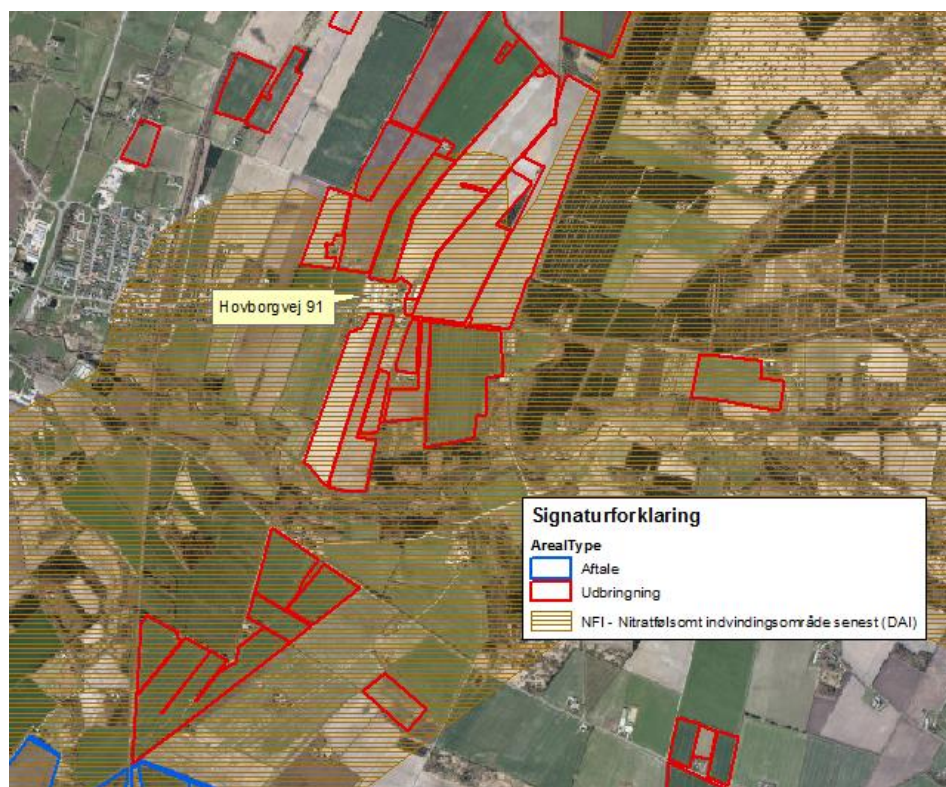
Reduktionspotentiale	80,46 %
Areal til udbringning	421,88 ha
N-udvaskning i ansøgt drift med husdyrgødning	65,6 kg N/ha/år
Samlede påvirkning af Natura 2000 området, hele projektet (421,88 ha x 0,20 x 65,6 kg N/ha/år)	5.535 kg N/år
Ansøgt N-bidrag fra hele projektet af det samlede N-bidrag	0,1 %

Ifølge beregningerne vil bidraget fra det ansøgte udgøre ca. 0,1 % af den samlede udvaskning til Grådyb i Vadehavet.

I henhold til ovenstående vurderer Varde Kommune, at dette tillæg til miljøgodkendelse ikke vil medføre målbare ændringer i næringsstofkoncentrationen i Grådyb i Vadehavet, og at projektet hverken isoleret set, eller i kumulation med andre projekter vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder ved Vadehavet væsentligt som følge af udvaskning af nitrat fra husdyrbrugets arealer.

8.1 Nitrat til grundvand

154,81 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, se figur 21.

Figur 21. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomt indvindingsområde

Kvælstofudvaskningen fra disse arealer er beregnet til 45 mg nitrat pr. liter.

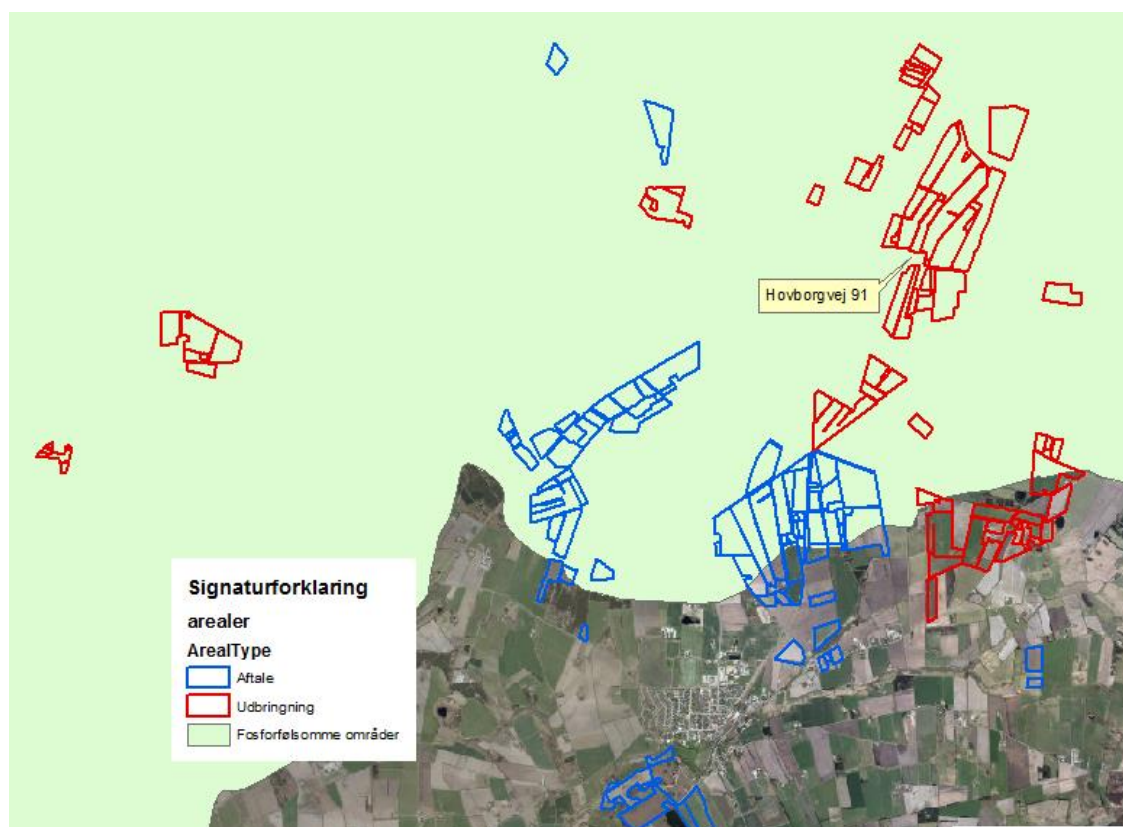
Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/l i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion. For at overholde kravet etableres 1 % efterafgrøder udover Plantedirektoratets generelle krav.

Husdyrloven fastlægger, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet. Varde Kommune har ikke udarbejdet indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet.

Samlet konkluderer Varde Kommune, at den ansøgte tilførsel af husdyrgødning, med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

8.2 Fosfor

237,81 hektar af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende indenfor oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor, se figur 22.

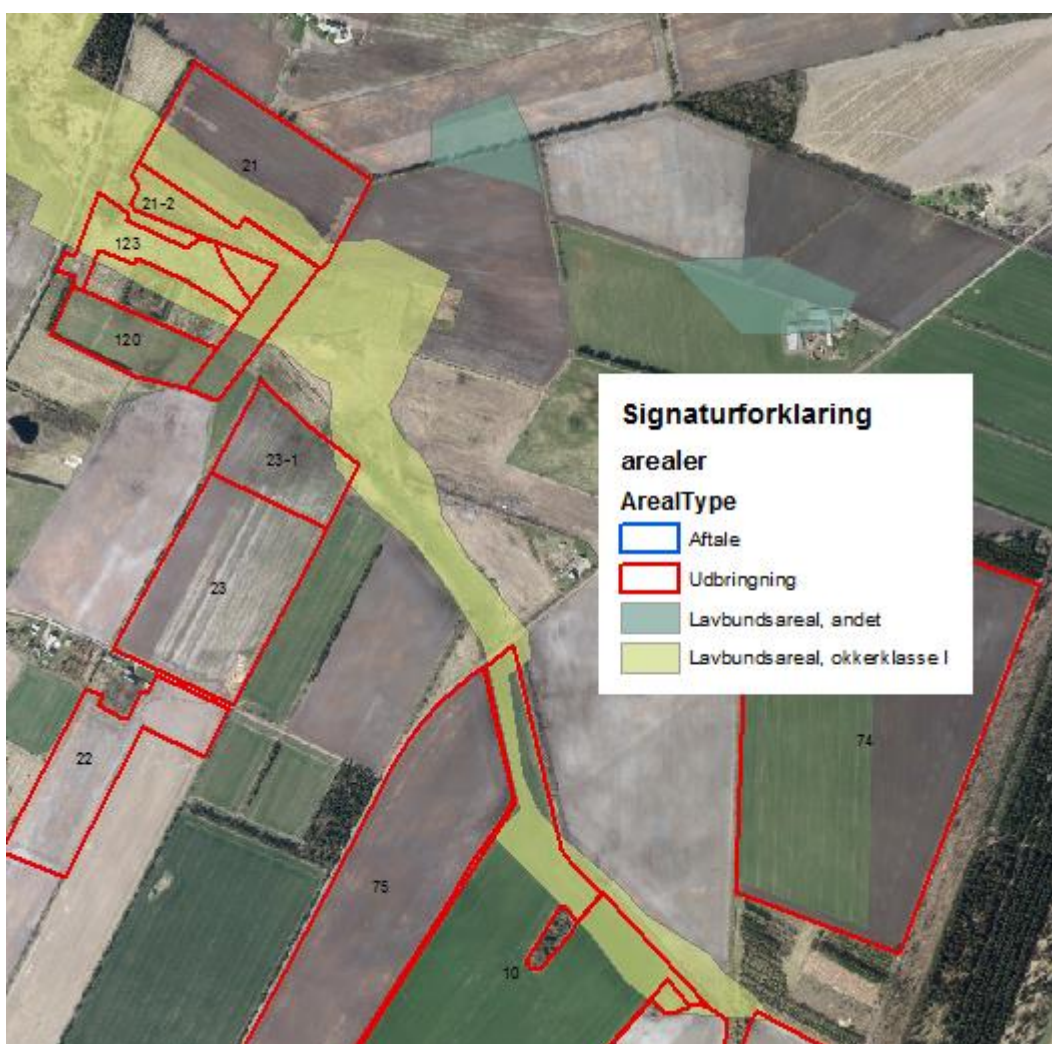

Figur 22. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor

Af ejendommens udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura 2000 vandområder der er overbelastet med fosfor, er cirka 13,5 ha beliggende i lavbundsområde, se figur 23 og 24.

Figur 23. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til lavbundsområder.

Figur 24. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til lavbundsområder.

Alle marker med lavbundsområder er i ansøgningen angivet som ikke drænede. Der stilles følgende vilkår:

Lavbundsarealer i mark 10, 21, 21-2, 123, 23-1, 41-0 og 41-1 må ikke være drænede. Se figur 23 og 24.

Arealerne er i ansøgningen angivet som JB1, JB4 og JB11.

Da ingen af arealerne er drænet bliver alle arealer klassificeret som fosforklasse 0, hvor der ikke skal stilles krav til fosfortildelingen ud over de generelle harmoniregler.

Fosfortildelingen til arealerne falder som følge af denne miljøgodkendelse fra i alt 14.262,32 kg - svarende til 33,80 kg P/ha til i alt 13.504,38 kg P, svarende til 32,0 kg P/ha. Det svarer til et fald på i alt 757,94 kg P, svarende til 1,8 kg P/ha.

Sædskiftet er angivet som K12, hvilket er identisk med referencesædskiftet.

345,11 ha af udbringningsarealerne er i ansøgningen angivet som vandet. Der er på husdyrbruget samlet vandindvindingstilladelse på cirka 261.000 m³. Det svarer til 348 ha.

Ansøgningsprogrammet beregner på baggrund af ovenstående at der på husdyrbruget vil være en gennemsnitlig fosforfråførsel på 29,2 kg P/ha. Der bliver således i ansøgt drift tale om et P-overskud på 2,8 kg P/ha.

Ansøgningsprogrammet udregner på den baggrund at der maksimalt må tildeles udbringningsarealerne 15.541,48 kg P. Der tilføres 13.504,38 kg P. Dette er 37,1 kg P mindre end tilladt.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er derfor overholdt.

I henhold til oplysninger fra Miljøcenter Ribe er den samlede årlige fosfortilførsel til Vadehavet fra kilder i det tidligere Ribe Amt og fra landområder i det tidligere Vejle og Sønderjyllands amter på 250 tons. Tallet er et gennemsnit over tilførslen for årene 2001-2005.

Det ansøgte projekt medfører at fosforoverskuddet stiger til 2,8 kg pr. hektar pr. år. Det vil sige at det totale fosforoverskud på bedriften stiger til 1.181 kg P pr. år.

Der findes for tiden ingen beregningsværktøjer, som kan beregne hvor stor en del af det overskydende fosfor, som vil blive udvasket.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at det ansøgte projekt hverken isoleret set eller i kumulation med andre projekter vil bevirke at fosforindholdet i Vadehavet vil ændres målbart, og at det derfor ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt som følge af udvaskning af fosfor.

8.3 Påvirkning af "Bilag IV arter"

Anlægget

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller

udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnude frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 3 km sydøst for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Udbringningsarealer

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.4 Udbringningsarealer – øvrige forhold

Natura2000-områder

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

§ 7-områder

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

§ 3-områder

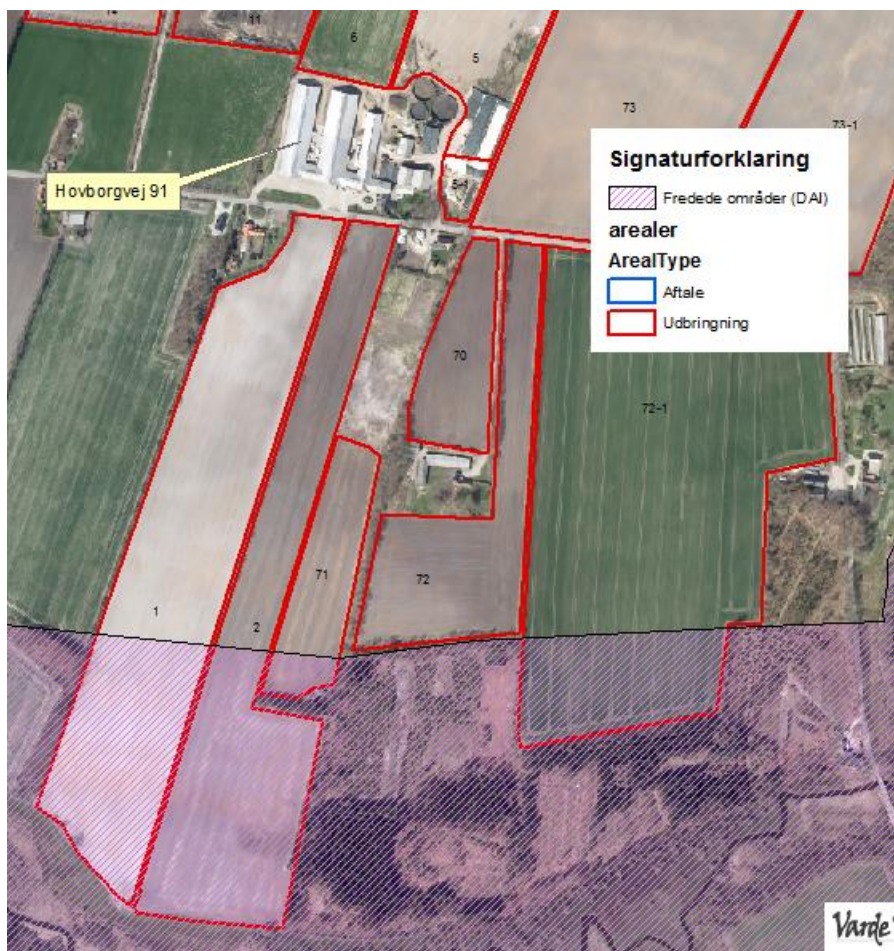
Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Fredede områder

Dele af mark 1, 2, 71 og 72-1 er beliggende i fredet område. Se figur 25. Mark 72-1 er en ny mark. Der er tidligere foretaget intern høring hos Natur og Park i Varde kommune, som har følgende udtalelse om de fredede arealer.

Arealerne er omfattet af Holme Å fredningen fra 1978. I fredningskendelsen står der om landbrug og skovbrug: "De arealer, der benyttes til land- og skovbrug, må udnyttes som hidtil. Udvidelse af de opdyrkede arealer samt tilplantning af nye arealer er ikke tilladt". Areal 1-0 og 2-0 må således gerne bruges som udbringningsarealer.

De dele af areal 71 og 72-1, der er fredet, er omfattet af den samme fredning.

Figur 25. Arealer beliggende i fredet område.

Fortidsminder og diger

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

Vandløb

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.5 Vurdering af 3. mandsarealer

Tinghøjvej 278, 7200 Grindsted har en § 16 arealgodkendelse, der omfatter 21.840 kg N og 3.212 kg P. Svarende til 218,5 DE på godkendelsestidspunktet.

Den 15. juni 2012 har Højgårdvej 11, 6753 Agerbæk fået en § 16 arealgodkendelse, således at der kan modtages husdyrgødning svarende til 430 DE.

Det betyder at der kan afsætte husdyrgødning svarende til 648,50 DE. Ifølge tabel 12 afsættes der husdyrgødning svarende til 817 DE til 3. mandsarealer. På den baggrund sættes følgende vilkår:

Inden besætningen på Hovborgvej 91 udvides til over 1.324,58 DE, skal Hovborgvej 91 have godkendt 3. mandsarealer, der kan modtage husdyrgødning svarende til 817 DE.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrlovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Nitrat
- Fosfor
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

8.6 BAT - Ammoniak

BAT-emissionsniveauet for projektet er ifølge husdyrgodkendelse.dk beregnet til 9.325,08 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ og projektets reelle ammoniakemission er på 9.147,07 kg $\text{NH}_3\text{-N}$. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 178,01 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ mindre end det beregnede BAT-emissionsniveau.

BAT-niveauet er opnået ved

- Græsmarksafgrøder skal udgøre over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt.
- Fast overdækning af gylletank 1, 2 og 3 på figur 5.
- Skraber på spalter i kostald 1 og 2 på figur 5.

8.7 BAT - Nitrat

Miljøstyrelsen har i Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for, hvorfor de vurderer, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i lovgivningen.

Varde Kommune tilslutter sig Miljøstyrelsens vurdering. Der er derfor ikke, efter Varde Kommunes opfattelse, grundlag for at stille yderligere vilkår til anvendelse af BAT med henblik på at begrænse nitratudvaskningen fra arealerne drevet under husdyrbruget. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet nitrat.

8.8 BAT - Fosfor

Miljøstyrelsen har i Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for at ophobning af fosfor i landbrugsjord er nedbragt i forbindelse med gennemførelsen af vandmiljøplanerne, og at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 80'erne. Hertil kommer, at der er mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de udbringningsarealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Varde Kommune tilslutter sig Miljøstyrelsens vurdering. Der er derfor ikke, efter Varde Kommunes opfattelse, grundlag for at fastlægge yderligere vilkår til anvendelse af BAT med henblik på at begrænse fosforudvaskningen fra arealerne drevet under husdyrbruget.

8.9 BAT – Fodringsstrategi

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.10 BAT - Management

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.11 BAT - Forbrug af vand og energi

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.12 BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.13 BAT – Udbringning af husdyrgødning

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

8.14 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrloven.

9 Egenkontrol

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

10 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra den 14. november 2014.

11 Alternative muligheder

Ansøger oplyser følgende:

Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger, og det er derfor vurderet at det eneste alternativ er 0-alternativet.

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

12 Nabo- / partshøring

Husdyrgodkendelse.dk har beregnet en konsekvenszone på 657 m. Udkastet er sendt til alle ejer af ejendomme, der ligger mindre end 658 m fra Hovborgvej 91.

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos følgende naboer/partner i perioden fra den 27. april til den 18. maj 2016:

Naboer:

- Hovborgvej 90, 7200 Grindsted.
- Hovborgvej 88, 7200 Grindsted.
- Hovborgvej 92, 7200 Grindsted
- Hovborgvej 96, 7200 Grindsted.
- Hovborgvej 86, 7200 Grindsted.
- Hovborgvej 85, 7200 Grindsted
- Hovborgvej 83, 7200 Grindsted
- Hovborgvej 81, 7200 Grindsted
- Hovborgvej 79, 7200 Grindsted
- Hovborgvej 77, 7200 Grindsted

Ejer af forpagtede arealer:

- Gl. Grindstedvej 12, 7200 Grindsted.
- Hovborgvej 96, 7200 Grindsted.
- Gl. Grindstedvej 5, 7200 Grindsted

Gylleaftaler

- Højgårdsvej 11, 6753 Agerbæk,
- Tingvejen 278, 7200 Grindsted

I forbindelse med nabohøringen er der kommet bemærkninger fra Hovborgvej 92 vedrørende støv og lugt. Lars Tanghøj og Klaudi Andresen, Varde Kommune besøgte Hovborgvej 91 og 92 den 19. maj 2016. I forbindelse med dette besøg blev følgende aftalt:

Følgende vilkår i miljøgodkendelse fra den 14. november 2014 sløjfes:

Vilkår 4.11.b. Hvis indkørsel over for Hovborgvej 92 ikke er lukket senest den 1-1-16, skal det areal, der er vist med brunt på figur 40, asfalteres senest den 1-1-16. Vejen skal etableres således, at der ikke løber vand ud på Hovborgvej.

I stedet for ovenstående vilkår indsættes følgende vilkår:

Areal, der er vist med rødt på figur 26, skal asfalteres senest den 1. september 2016.

Beholder til restvand på figur 26 skal overdækkes. Den bedste løsning er at overdække beholderen med beton. Vælges en anden løsning, skal Varde Kommune først godkende denne løsning, før den etableres.

På område vist med brun på figur 26 skal der etableres en 2 m høj vold senest 1. september 2016.

Figur 26. Nye vilkår i henhold aftalt den 19. maj 2016.

13 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

14 Bilag I – OML-beregning

Udskrevet: 2016/02/10 kl. 15:27

Dato: 2016/02/10

OML-Multi PC-version 20140224/6.00

Side 1

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Miljø & Natur, Landbrugsrådgivning, Frellingvej 27, 8560 Kolind

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z_0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 12 koncentriske cirkler

med centrum x,y:	34.,	41.			
og radierne (m):	100.	130.	150.	200.	400.
	500.	550.	570.	600.	630.
	650.	700.			

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]
 og specielt for arealkilder:
 Q.....: Emission [gram/sek]
 X.....: X-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
 Y.....: Y-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
 TETA....: Vinkel mellem nord og siden med L1 [grader]
 L1.....: Sidelængde af 1. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
 L2.....: Sidelængde af 2. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
 Type....: Type af emissionsfaktorer brugt til tidsvariation af emissionen.

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T (C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1	1	0.	0.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
2	2	2.	13.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
3	3	4.	24.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
4	4	6.	36.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
5	5	9.	50.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
6	6	12.	64.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
7	7	15.	79.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
8	8	17.	91.	0.0	10.0	15.	4.74	0.57	0.57	9.5	5.26E-03	0.0000	0.0000
9	9	46.	-8.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
10	10	48.	4.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
11	11	60.	15.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
12	12	52.	26.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
13	13	54.	37.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
14	14	57.	48.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
15	15	59.	60.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
16	16	61.	74.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000
17	17	63.	86.	0.0	10.5	15.	4.74	0.57	0.57	10.0	5.38E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	19.6	0.3
2	19.6	0.3
3	19.6	0.3
4	19.6	0.3
5	19.6	0.3
6	19.6	0.3
7	19.6	0.3
8	19.6	0.3
9	19.6	0.3
10	19.6	0.3
11	19.6	0.3
12	19.6	0.3
13	19.6	0.3
14	19.6	0.3
15	19.6	0.3
16	19.6	0.3
17	19.6	0.3

Udskrevet: 2016/02/10 kl. 15:27

Dato: 2016/02/10

OML-Multi PC-version 20140224/6.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Arealkilder.

Tidsvariationer i emissionen fra arealkilder.

Type nr. 1:

Ingen tidsvariation.

Individuelle kildedata:

Nr	ID	X	Y	L1	L2	TETA	HS	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3	Type
18	1	81	48	22	19	15	3.0	6.0	4.08E-03	0.0000	0.0000	1
19	2	101	23	40	16	15	3.0	3.0	1.77E-03	0.0000	0.0000	1

Udskrevet: 2016/02/10 kl. 15:27

Dato: 2016/02/10

OML-Multi PC-version 20140224/6.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Side til advarsler.

***** ADVARSEL *****

ADVARSEL FRA OML-MULTI:

Bygningshøjde > afkasthøjde for mindst en arealkilde.

Fundet første gang for kilde nr. 18

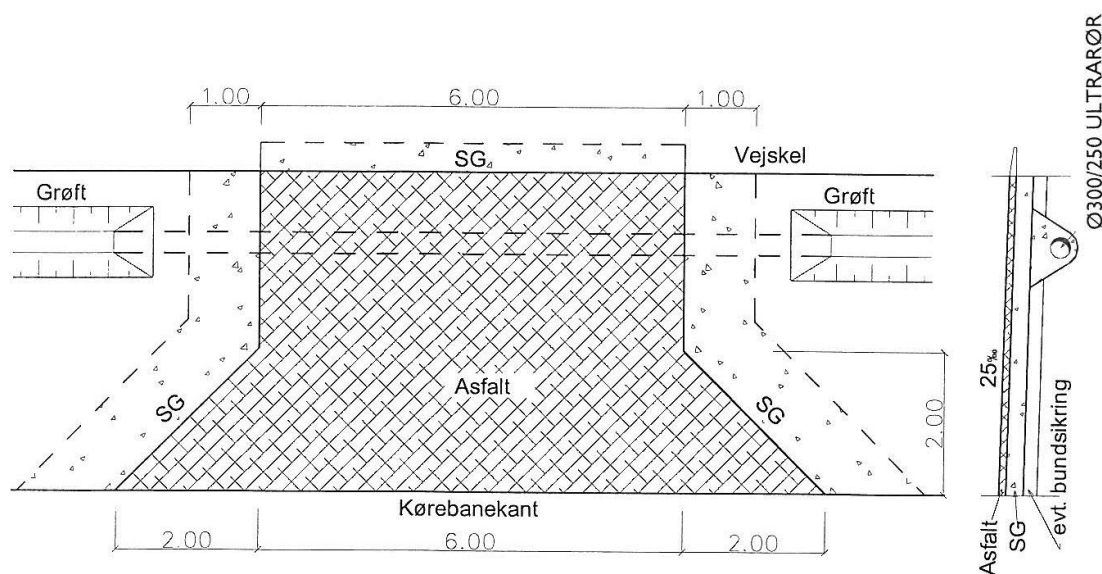
15 Bilag 2. Krav til ny indkørsel

Udførelse:

- Arbejdet skal udføres i henhold til nedenstående tegning.
- Muld afrømmes og deponeres til beklædning af skråning og kanter.
- Eksisterende jord/belægning i grøft/rabat/bagskråning til skel udgraves til 40 cm under færdig overflade.
- Hvis jord derunder ikke er bæredygtig, udgraves yderligere 20 cm til bundsikring.
- Overskudsjord udsættes til godkendt depot.
- Eventuel eksisterende betonfrontmur nedlægges og udsættes til godkendt depot.
- Rørunderløb Ø250 mm ULTRARØR nedlægges efter tilpasning i længde og smig ($a = 3$).
- Omkringfyldning foretages til 10 cm over top af rør med grus med maksimal kornstørrelse 8 mm.
- Eventuel bundsikringssand, hvis jord ikke er bæredygtig.
- SG I fra kørebane kant vil vejskel, 1,0 m udover asfaltkant i sider og asfalttrekanter.
- Asfaltering.
- Tilfyldning med SG bag asfalt, muldning og græssåning.

Geometrisk udformning:

Plan- og snittegning.

Materialeopbygning:

Art:	Materiale:	Materialekrav:	Komprimeringskrav: Isotopudstyr
Asfalt, 10 cm	Slidlag 2 cm, AB Bærelag 8 cm, GAB 0	Jfr. SAB-varmblandet asfalt	Jfr. SAB-varmblandet asfalt
Bærelag, 30 cm	SG I	Største kornstørrelse 38 mm. Indhold af materialer større end 16 mm under 35%	97 (min. 95)
Bundsikring, 20 cm	Bundsikringssand	$SE \geq 35$	102 (min. 100)